

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · januari 2018 · jaar 22 · #01

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

Op zoek naar
bijzondere woningen

Koen Clement, directeur Europalia
'Het Europese verhaal is
actueler dan ooit'

Wonen in eigen streek
(bis)

1001 Schakels Vilvoorde
'Wij willen van
jongeren betrokken
burgers maken'

Visionair Luc Vander Elst
Durven dromen

+ AGENDA

Choreograaf Jan Martens

Dansen
met de tijd

Vind ons ook
op Facebook!

Greta Houbregs uit Asse werd in december door Kristien Vander Gucht aangeduid om **deketing** voort te zetten.

Banden smeden

Greta Houbregs is geboren en getogen in Zonhoven, liep school in Anderlecht, trok nadien naar Leuven, woonde een tijdje in Mechelen, om zich achttien jaar geleden met haar gezin definitief in de Rand te installeren. Een bewuste keuze, want dichterbij haar werk in het UZ Jette.

'De zoektocht naar een huis liep niet van een leien dakje. We hebben destijds heel wat adressen afgeschuimd. Het toeval bracht ons in Asse. Dat was wennen. Ik ben niet de persoon die snel mensen opzoekt of vlot contacten legt, maar het klikte. Gesprekken liepen vanzelf en banden werden gesmeed.'

'De Rand is een leuke en mooie regio om te wonen. Vooral de natuur spreekt mij aan. Echt geweldig. Mensen fietsen hier vaak hun kilometers en razen voorbij unieke groene plekken zonder echt te genieten van de omgeving. In Limburg is dat anders. De mensen hier zijn aardig, toch mis ik een beetje de typische Limburgse gemoedelijkheid. Zoals onverwachts binnenvallen om een babbeltje te slaan.'

RECYCLAGE

Een statische gemeente kan je Asse bezwaarlijk noemen. 'Het beweegt hier behoorlijk. Wijkfeesten waarvoor hele straten worden afgezet bijvoorbeeld, dat kende ik niet. Of neem de Hopduvelfeesten. Het is fijn hoe de hele buurt ernaar toeleeft. Dat doet me denken aan het Zuiden van Frankrijk, de oogstfeesten in kleine dorpjes die de lokale inwoners samenbrengen. Hoewel ik geen rasechte Assenaar ben, vind ik wel dat je van een gemeenschap kan spreken.'

'Ik heb Asse afgelopen jaren zien veranderen. Niet altijd in positieve zin. Veel charmante winkeltjes zijn uit het straatbeeld verdwenen, met behoorlijk wat leegstand tot gevolg. Ook de mobiliteit is een ramp. Wie langs de Steenweg moet, zit onvermijdelijk vast. Qua mobiliteit is Asse het kneusje van de klas. Ook de veelbesproken ring zal het probleem

vermoedelijk niet oplossen. Bovendien zou er opnieuw een stukje natuur verloren gaan.'

'Ik heb altijd iets gehad met milieu. Ik zie er wel iets in om mensen te sensibiliseren voor de problematiek. Niet belerend, maar op een zachte manier. Destijds runde Houbregs met enkele vrijwilligers een weggeefwinkel in een leegstaand gebouw. 'Het was een beetje een protestactie tegen de wegwerpmoedermaatschappij. Mensen konden er hun spullen binnenbrengen die ze niet meer gebruikten en je kon er ook alles gratis meenemen. Zo creëer je hergebruik en maak je mensen blij. Helaas werd het pand gesloopt. Zulke initiatieven zou ik graag opnieuw lanceren, te meer omdat er zoveel huizen staan te verkommeren.'

FIETS IN PLAATS VAN AUTO

Een ander heikel punt in de Rand: de taalkwesties. Die laat ze doorgaans aan zich voorbijgaan, hoewel ze pleit voor meer verdraagzaamheid. 'Dat verfransing tegen de borst stuit, kan ik aannemen, maar ik heb het moeilijk wanneer mensen bewust niet geholpen worden in hun eigen taal. Met enkele woorden Frans of Engels kun je een anderstalige al flink vooruithelpen. Waarschijnlijk zal die persoon dan ook zelf meer zijn best doen, niet?'

Een terugkeer naar de heimat zit er niet meteen in. 'Asse ligt centraal. Antwerpen, Brussel, Gent, Mechelen, alle steden liggen vlakbij. Dat is een groot voordeel. Vroeger was ik verknocht aan mijn wagen. Dat is verleden tijd. Gelukkig. Indien mogelijk verplaats ik mij met mijn elektrische fiets naar het werk. Weg met het fileleed en de parkeerstress, en de natuur is er bij gebaat. Ook de portemonnee, want ik moet geen benzine kopen en krijg er een fietsvergoeding bovenop. Bovendien loopt mijn traject naar het UZ Jette, via het Laarbeekbos, bijna volledig in het groen. Da's mooi meegenomen.'

TEKST David Bitoune • FOTO Filip Claessens

13
10

AGENDA
FEBRUARI
2018

Uit IN DE RAND

De andere Marilyn Monroe

Een ongekend universum

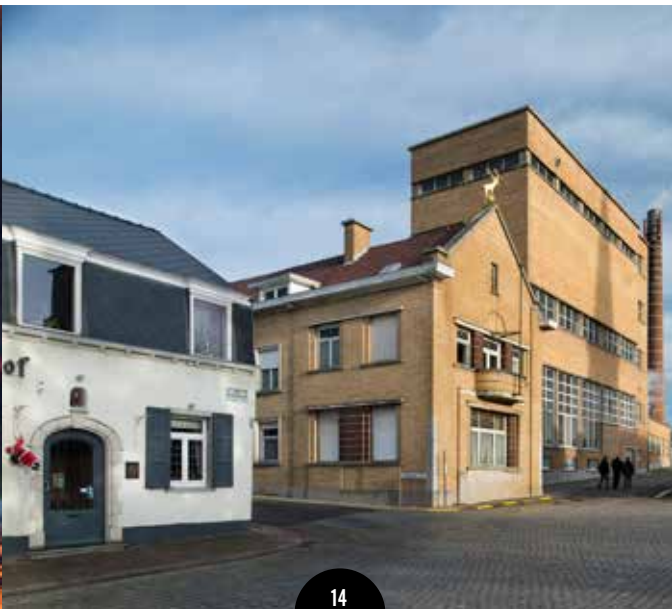
Goody, Norma Jean

Stilleven

Stilleven

Stilleven

VERDELING RandKrant februari wordt bus-aan-bus verdeeld in Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Tervuren, Overijse en Hoeilaart.

14
24

32
04

INHOUD

04

10

20

06 VAN **ASSET** TOT **ZAVENTEM**

09 MIJN **PLEK**

13 FRANK **ACHTERNA**

14 OP **VERKENNING**

15 MIJN **GEDACHT**

16 **MIDDEN** IN

19 WIE **KWEEK** DAT

22 **INTERVIEW**

26 **BOUW** WERK

32 GEMENGDE **GEVOE**LENS

Op zoek naar bijzondere woningen

Een titanenwerk, maar volgend jaar zou al het waardevolle erfgoed van de Vlaamse Rand in een online inventaris moeten staan. Daarmee komt een einde aan een minutieus project van vijftien jaar. 'Er zijn veel verborgen en miskende architectuurpareltjes in de Rand.'

'Het Europese verhaal is actueler dan ooit'

'Cultuur en de algemene ontwikkeling van een regio zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Via cultuur kan een stad of een land zichzelf opnieuw uitvinden.' Koen Clement uit Groot-Bijgaarden, directeur van Europalia, over de geheimen van een goede tentoonstelling.

Durven dromen

'Er beweegt veel in de Rand: de plannen voor de Ring, nieuwe tramlijnen en fietssnelwegen, winkelcentra, bedrijventerreinen en de ontwikkeling van de luchthaven.' Kunnen Brussel en de Rand geen gemeenschappelijke visie ontwikkelen?, vraagt Luc Vander Elst zich af.

FR

EN

DE

COLOFON RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofdredacteur** Geert Selleslach • **Eindredacteur** Ingrid Laporte • **Fotografie** Filip Claessens, Tine De Wilde en David Legréve • **Redacteurs** Michaël Bellon, Milrek Cerny, Bart Claes,

Tina Deneyer, Jens De Smet, Tine De Wilde, Herman Dierickx, Nathalie Dirix, Guido Fonteyn, Patrick Gijssels, Karla Goetvinck, Gerard Hautekeur, Joris Herpol, Joris Hintjens, Tine Maenhout, Ines Minten, Tom Serkeyn, Wim Troch, Fatima Ualgasi, Sofie Vanden bergh, Luc Vanheerentals, Lene Van Langenhove en Dirk Volckaerts • **Website** Dorien De Smedt • **Redactieadres** Kaasmarkt 75,

1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Eddy Frans, Agentschap 'de Rand', Witherendreef 1, 3090 Overijse • **Vormgeving** Jansen & Janssen Creative Content, Gent • **Druk** Corelio, Erpe-Mere • RandKrant wordt gedrukt op FSC(-) gecertificeerd papier – licentienummer: FSC-C004762

Inventaris bouwkundig erfgoed

Met de fiets op zoek naar

Volgend jaar zou al het waardevolle erfgoed van de Vlaamse Rand in een online inventaris moeten staan. Daarmee komt een einde aan een minutieus project van vijftien jaar. 'Er zijn veel verborgen en miskende architectuurpareltjes in de Rand.' **TEKST** Maarten Croes • **FOTO** Filip Claessens

Om het erfgoed te beschrijven, kenden Hilde Kennes en Katrien Verwinnen de voorbije jaren alle gemeenten van de Rand systematisch uit – met de fiets – op zoek naar uitzonderlijke gebouwen. 'Sinds 2002 ben ik daarmee bezig', zegt Kennes. Dat is lang, maar af en toe stakte het werk. 'Ik heb de voorbije jaren collega's zien komen en gaan waardoor het project vertraging opliep. Bovendien hebben we een legislatuur bijna niets geïnventariseerd omdat de minister andere prioriteiten had. Maar nu zien we licht aan het eind van de tunnel!'

EEN LIJST VAN KERKEN EN RUÏNES

Het erfgoed van de Rand werd al eens gedocumenteerd in de jaren zeventig in de boekenreeks *Bouwen door de eeuwen heen*. Die inventaris was een basis voor het werk van Kennes en haar collega's. De aanpak in die tijd was minder omvattend. 'Het uitgangspunt toen was: hoe ouder hoe interessanter. In die eerste inventarissen werd niets opgenomen dat jonger was dan 1800. Het was een saaie beschrijving van kerken, kastelen en pastorijen. Er werden gebouwen opgenomen waarvan geen enkele steen meer op een andere stond, echte ruïnes. Mooi, maar recentere gebouwen kwamen er niet in voor.'

'De focus van de nieuwe inventaris is anders', vertelt Verwinnen. 'Voor de Vlaamse Rand was het hoog tijd om de inventaris op te frissen volgens de nieuwe normen, waarbij we alle erfgoed, ook het hedendaagse, bekijken.' Gevolg: in de nieuwe inventaris staan vijf keer meer gebouwen beschreven dan in de eerste versie.

KEUZES MAKEN

Kernvraag is natuurlijk: welk gebouw komt erin en welk niet? Het team gaat nauwkeurig te werk; regelmatig is er twijfel over het al dan niet opnemen van een gebouw. Soms komt er een werkgroep met specialisten aan te pas om de knoop door te hakken. 'Op papier zijn er criteria zoals de gaafheid van het gebouw, de originaliteit of de historische waarde, maar ook aanvoelen en ervaring zijn belangrijk', zegt Kennes. Verwinnen deed de beschrijvingen voor de druivenstreek. 'In Hoeilaart en Overijse staan honderden serristenwoningen, maar je moet er de *speciale*les uitpikken. Als de omgeving nog intact is, zorgt dat voor bonuspunten. Als bij een serristenwoning

Huis van Boisschot
(Zaventem)

bijzondere woningen

de serres er nog staan en in goede staat zijn, schuift ze een bank naar voor. Als het versierende schrijnwerk weggehaald werd en de originele stenen muur verdwenen is achter een laag isolatie, gaat ze een bank naar achter. Ook de historische waarde nemen we mee, niet alleen het esthetische.'

'Soms kregen we de politie achter ons aan omdat buurtbewoners ons gedrag vreemd vonden.'

Het feit dat een gebouw beschreven staat in de inventaris maakt er nog geen beschermd monument van. 'Er zijn bepaalde rechtsgevolgen aan gekoppeld, maar die zijn vrij miniem. Ik noem het een *light-bescherming*. Als er een sloopaanvraag binnenloopt bij de gemeente zal er misschien wat minder makkelijk een sloopvergunning kunnen worden afgeleverd.' Het Agentschap Erfgoed Vlaanderen heeft ook de opdracht om voor een selectie van de opgenomen gebouwen verdere stappen te ondernemen, in de hoop ze ooit als beschermd monument erkend te krijgen.

ZOEK HET ERFGOED

Zo'n inventaris opmaken, is een titanenwerk. De samenstelling verliep niet altijd even vlot. 'Op het terrein kenden we wel wat moeilijkheden. Eerste missie: het erfgoed dat in de originele boekwerken opgenomen was, terugvinden. Dat lijkt eenvoudig, want het adres staat erbij. Maar sinds de eerste beschrijvingen is er in Vlaams-Brabant een fusie van gemeenten gebeurd. Gemeenten hadden plots twee of drie Kerkstraten of Schoolstraten. En dus veranderden sommige straten van naam. Ook de huisnummers zijn gewijzigd. Er is nog steeds erfgoed dat we niet hebben teruggevonden. Vermoedelijk is het gesloopt, maar zeker zijn we daar niet van.'

Op kerken en kastelen na is het trouwens over het algemeen niet zo goed gesteld met de in de jaren 70 beschreven panden. De hoeves, die toen nog in bedrijf waren, hebben meestal een nieuwe functie gekregen. Arbeiderswoningen en de boerenwoningen werden gerenoveerd. Verwinnen: 'We begrijpen dat wel, want ze worden aangepast aan de huidige

normen qua comfort en ecologie. Het gebouw leeft uiteraard gewoon verder. Dat kan je niet stoppen omdat het in een inventaris zit, maar ergens vinden we het ook jammer.'

VERDACHT GEDRAG

Voor de inventarisering van gebouwen die nog niet beschreven werden, moesten Kennes en Verwinnen op pad. 'We doorkruisten alle gemeenten van de Rand met de fiets of te voet. Als we het met de auto zouden doen, zouden we dingen over het hoofd zien. We lopen soms meerdere keren per dag door dezelfde straat en maken foto's.' Dat kan wel wat argwaan opwekken bij de buurtbewoners. 'Verschillende keren kregen we de politie achter ons aan omdat buurtbewoners ons gedrag vreemd vonden.'

VOOR ELK WAT WILS

Het erfgoed in de Vlaamse Rand is heel divers. Het is een grote regio en elk gebied heeft zijn eigenheid, maar als je het erfgoed kan lezen en begrijpen, krijgt de plek plots een extra dimensie. Kennes: 'De regio van Vilvoorde en Zaventem is voor veel mensen misschien een wat minder aantrekkelijke regio omdat ze industrieel is, maar als je goed kijkt, zie je de geschiedenis onder je neus. Net dankzij die nijverheid is het een bijzondere streek: er zijn

directeurshuizen, arbeiderswijken en industrieel erfgoed. In Hoeilaart en Overijse heb je de serristenwoningen, in Tervuren waart de geest van Leopold II nog rond. Aan de andere kant van Brussel, in Dilbeek en Asse, is het nog wat landelijker en zie je echt de overgang tussen het platteland en Brussel.' De enige constante in de hele regio zijn de gebouwen die gegoede burgers uit de hoofdstad lieten neerzetten. Je vindt overal residenties van eind 19e begin 20e eeuw, toen de *trek uit Brussel* begon. Ook van de volgende periodes zijn er overal uitzonderlijke villa's te vinden. Er is veel mooie architectuur uit het interbellum en de jaren 50 en 60.'

Kennes is fan van het erfgoed in de Rand. Het kasteel van Hoeilaart is een pracht van een neogotisch gebouw, bovendien in zeer goede staat. Ook het 18e-eeuwse Tuchthuis in Vilvoorde is heel speciaal. Het gebouw heeft nu deels een andere bestemming, maar er zijn nog authentieke cellen te zien. De openbare stortbaden in Vilvoorde zijn ook bijzonder. Dat is een mooie getuige van het industriële verleden van de stad. In de meeste huizen was er geen sanitair, dus was er een gemeenschappelijke voorziening voor de arbeiders. Op de gevel staan mooie spreuken over reinheid en hygiëne en binnenin zijn er nog authentieke douches bewaard. Een uniek geheel.'

FR

A LA RECHERCHE DE MAISONS SPÉCIALES À VÉLO

L'Agence Erfgoed (Patrimoine) de la Communauté flamande élabore un inventaire online du patrimoine architectural de grande valeur dans le Vlaamse Rand. 'Nous avons sillonné toutes les communes à vélo ou à pied. Nous parcourons parfois la même rue plusieurs fois par jour et prenons des photos. Nous avons de temps en temps la visite de policiers, parce que des résidents du quartier trouvaient notre comportement étrange', explique Hilde Kennes de l'Agence. Il est devenu plus difficile de dresser un inventaire. 'De moins en moins de personnes nous donnent leur accord pour photographier la façade arrière de leur habitation. Dans le passé, les habitants étaient fiers de leur

maison et nous pouvions régulièrement pénétrer dans leur maison; à présent, nous devons souvent nous contenter de photos prises depuis la voie publique.' Le patrimoine dans le Vlaamse Rand est très diversifié. A Vilvoorde et environs, on trouve généralement des bâtiments industriels, à Hoeilaart et Overijse, vous avez les habitations des 'serristes', à Tervuren, l'esprit de Léopold II souffle encore. De l'autre côté de Bruxelles, à Dilbeek et Asse, les communes sont plus rurales et on observe vraiment le passage entre la campagne et Bruxelles.' La seule constante dans toute la région sont les immeubles construits par des citoyens nantis venus de la capitale.

Het witte goud promoten

Toerisme Vlaams-Brabant werkt aan een campagne rond het thema witte goud. 'We bundelen de promotie over witloof, asperges en witbier. De gemeenten Steenokkerzeel, Kampenhout, Boortmeerbeek, Haacht, Keerbergen en Kortenberg hebben een rijke traditie met betrekking tot die heerlijke streekproducten en dat willen we beter in de verf zetten', legt Sara Palmaers van Toerisme Vlaams-Brabant uit. 'Intussen is er al een fietsroute uitgestippeld, en er komt nog een brochure en een themapagina op de website van de Groene Gordel. Een van de

komende weken organiseren we ook een netwerkcafé om mensen uit de sector samen te brengen. We willen ook graag de horeca betrekken bij de campagne. Zo zou het bijvoorbeeld leuk zijn dat je na een bezoek aan het Witloofmuseum in Kampenhout of een aspergeboer in een plaatselijk restaurant een witloof- of aspergemenu met witbier kunt eten.' - TD

Meer info over het toeristische thema Witte Goud vind je op www.groenegordel.be/wittegoud

Oostelijke Ring overkappen

HOEILAART/ SINT-GENESIUS-RODE/ WEZEMBEEK-OPPEM Acht Vlaamse, Brusselse en Waalse gemeenten uit de regio rond het Zoniënwoud, waaronder Hoeilaart, Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem, verenigen zich in het milieuproject Silva Terra dat het beroemde woud weer één wil maken. 'Silva Terra verwijst naar de Latijnse woorden voor woud en aarde', legt Tim Vandenput (Open VLD), burgemeester van Hoeilaart en trekker van het project uit. 'Decennia geleden heeft men het Zoniënwoud door-midden gesneden met wegen. Elke dag staan we er stil met de auto. Dat heeft een enorme impact op natuur, mens en dier. Ons plan is om 15 km van het oostelijke deel van de Ring tussen Wezembeek-Oppem en Waterloo te overkappen en te ondertunnelen. Zo kunnen we 250.000 vierkante meter teruggeven aan het Zoniënwoud. In het voorjaar van 2019 zullen we een studie op tafel leggen over de ecologische en economische haalbaarheid van het project. Uiteraard zal het project maar kunnen slagen als de overheid en de privé samenwerken. We zijn er ons van bewust dat Silva Terra niet voor 2020 van start zal gaan, maar het is aan ons, politici, om de zaadjes te planten zodat onze kinderen en kleinkinderen ze kunnen oogsten over twintig jaar. Dat is onze verantwoordelijkheid.' - TD

Pleidooi voor eigen rechtbank

HALLE-VILVOORDE 33 burgemeesters van Halle-Vilvoorde en de provincie hebben opnieuw een pleidooi gehouden voor een eigen rechtbank voor de regio. Sinds 2014 heeft Halle-Vilvoorde wel zijn eigen parket, maar geen eigen rechtbank. De burgervaders en de provincie klopten nog maar eens op dezelfde nagel nadat een Franstalige rechter in Brussel in enkele vonnissen de gerechtelijke onderzoekers en agenten uit Halle-Vilvoorde beschuldigde van racisme. De provincieraad van Vlaams-Brabant keurde kort daarop een motie goed op initiatief van Jan Laeremans (Vlaams Belang). In die motie wordt onder meer aangehaald dat de Brusselse rechtbank, waarop de inwoners van Halle-Vilvoorde zijn aangewezen, kampt met structurele achterstand en organisatieproblemen. Straffer nog: volgens de tekst wordt de indruk gewekt dat inwoners van onze regio – ook Nederlandstaligen – bewust kiezen voor een Franstalige rechtbank in Brussel omdat daar de kans op een mildere straf of seponering groter is. De provincieraad vraagt daarom een eigen rechtbank voor Halle-Vilvoorde en meer middelen voor het parket. - TD

Meer toegankelijk groen

DROGENBOS/MACHELEN/VILVOORDE/ZAVENTEM

Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Joke Schauvliege (CD&V) trekt 1,6 miljoen euro uit voor openbare, toegankelijke natuur in de Vlaamse Rand. Concreet krijgen zeven gemeenten in de ruime Rand – Drogenbos, Zaventem, Vilvoorde, Machelen, Halle, Ternat en Affligem – subsidies om de leefbaarheid in de regio te verhogen. In Drogenbos gaat het geld naar de omvorming van het kerkhof tot parkbegraafplaats en de aanleg van een park rond het gemeentehuis en de kerk. Zaventem

krijgt subsidies voor de uitbreiding van Het Zeen. Vilvoorde en Machelen ontvangen centen voor de educatieve en recreatieve ontsluiting van het Peutiebos. 'Vanuit de Vlaamse regering willen we de beleving van de natuur versterken en ondersteunen', zegt minister Schauvliege. 'Een van de prioriteiten is het bevorderen van meer en kwalitatief groen aan de rand van steden en woonkernen. In een verstedelijkt gebied als de Vlaamse Rand wil ik werk maken van meer publiek toegankelijke natuur.' • TD

De politiezone VODI (Oud-Heverlee, Bertem, Huldenberg en Tervuren) installeert dit jaar een ANPR-cameraschild met nummerplaatherkenning. • Ook in Grimbergen komen er ANPR-camera's aan het op- en afrittencomplex van de Ring, de rotonde Strombeeklinde-Romeinseseesteenweg en aan de Antwerpseleaan en Nieuwelaan. • Het Brabantse trekpaard is erkend als Vlaams immaterieel cultureel erfgoed. • De scoutslokalen in Sint-Genesius-Rode krijgen er een verdieping bij, de parochiezaal krijgt een opfrisbeurt. • Jeugdhuis De Villa in Kraainem maakt een doorstart en gaat samenwerken met lokale verenigingen. • Wemmel gaat principieel akkoord met het woonuitbreidingsgebied voor zo'n 70-tal woningen aan manege Jochri in de Robberechtsstraat. • Vervoersmaatschappij de Lijn past de dienstregeling van 113 buslijnen in Vlaams-Brabant aan. Info via www.delijn.be. • Merchtem voert in deelgemeente Hamme in verschillende straten een zone 30 in. • Overijse gaat tot 2020, samen met de Vlaamse overheid, de renovatie van leegstaande handelspanden subsidiëren met een maximum van 8.000 euro per pand. • Onder de vleugels van de Abdij van Grimbergen richtte pater Karel Stautemas de vzw Quid Nunc Viator op (En wat nu Pelgrim/reiziger?). Doel: pelgrimstochten voor jongeren organiseren. • De Raad van State vernietigt het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Vilvoorde-Machelen, het gebied waar ook Uplace gebouwd zou worden. • Beersel zal naast het kerkhof van Alseberg een natuurbegraafplaats aanleggen waar de as van overledenen kan worden uitgestrooid. • In Zaventem wordt de bedrijvengroenzone Zaventem-Zuid heringericht. De gemeente en

het provinciebestuur bekijken hoe de bereikbaarheid verbeterd kan worden.

- Walter Vansteenkiste, burgemeester van **Wemmel**, vraagt een compensatie aan de Vlaamse overheid omdat zijn faciliteitengemeente niet kan fuseren.
- In **Alsemberg** komt er een nieuw park op het oude voetbalveld aan de Gemeenveldsite.
- **Meise** en Londerzeel maken vanaf dit jaar 18 publieke gebouwen energiezuiniger dankzij een zogenaamd intergemeentelijk energieprestatiecontract (EPC), het eerste in Vlaanderen tussen twee gemeenten.
- De Vlaamse overheid gaf een negatief advies voor de vergunning van het Eurostadion op parking C in **Grimbergen**.
- **Hoeilaart**, **Overijse** en **Tervuren** zijn gestart met de inzameling van zachte en harde plastics (folies, plastic zakken, kuipjes, yoghurtpotjes) in de zogeheten 'roze zak'.
- In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geldt vanaf 1 januari 2018 een lage-emissiezone waardoor de meest vervuilende dieselmotoren het gewest niet meer binnen kunnen rijden.
- De Plantentuin van **Meise** heeft in 2017, voor het derde jaar op rij, het record van het aantal bezoekers verbroken.
- In **Meise** is een infobord met de levensloop van Eddy Merckx geplaatst naast het kunstwerk aan het Nieuw Administratief Centrum.
- Luchtvaartmaatschappij Brussels Airlines heeft vorig jaar liefst 9 miljoen passagiers van en naar Brussels Airport in **Zaventem** vervoerd.
- **Vilvoorde** zet het licht op groen voor een dubbelzijdige fietssnelweg naar Brussel langs de westkant van het Kanaal.
- **Vilvoorde** wil in Koningslo een nieuw sport- en cultuurcentrum bouwen op de site van de huidige sporthal. Kostprijs: 7 miljoen euro.
- De brandweerzone Vlaams-Brabant West schenkt elke bibliotheek in de zone drie stripverhalen van 'De familie Burnhout bakt het bruin'. De strip toont op een ludieke manier de risico's van brand aan en geeft preventietips.
- De provincie Vlaams-Brabant start in april opnieuw met een gratis opleiding burenbemiddeling. Info: burenbemiddeling@vlaamsbrabant.be.
- De files op de Vlaamse snelwegen en de Brusselse Ring waren in 2017 langer dan ooit. • JH

Extra bos

BEERSEL/ DILBEEK Vlaanderen koopt 100 hectare bos in de Vlaamse Rand. Concreet gaat het om een deel van het Hallerbos, de Laarbeekvallei in Dilbeek en de Zennebeemden in Beersel. Het OCMW van Brussel was tot nog toe eigenaar van die stukken bos. 'Tegen 2019 wil de Vlaamse regering 1.000 hectare extra groen creëren in de Vlaamse Rand', zegt Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Joke Schauvliege. 'Met deze aankoop ronden we de kaap van de 700 hectare en zitten we dus op schema om die doelstelling te halen.' Het Agentschap Natuur en Bos zal de nieuw aangekochte bossen beheren. Bedoeling is om ze op mekaar te laten aansluiten via groene corridors zoals bomenrijen en houtkanten. 'Zo ontstaat er een netwerk waarin dieren zich gemakkelijker kunnen verplaatsen', aldus Schauvliege. 'De uitbreiding van het Hallerbos en de aansluiting met het Lembeekbos en het Buizingenbos moet onder meer de boomarterterughalen, die jaren geleden uit de omgeving verdween.' De natuurverenigingen, over het algemeen koele minnaars van de minister, reageren erg tevreden op het nieuws. • TD

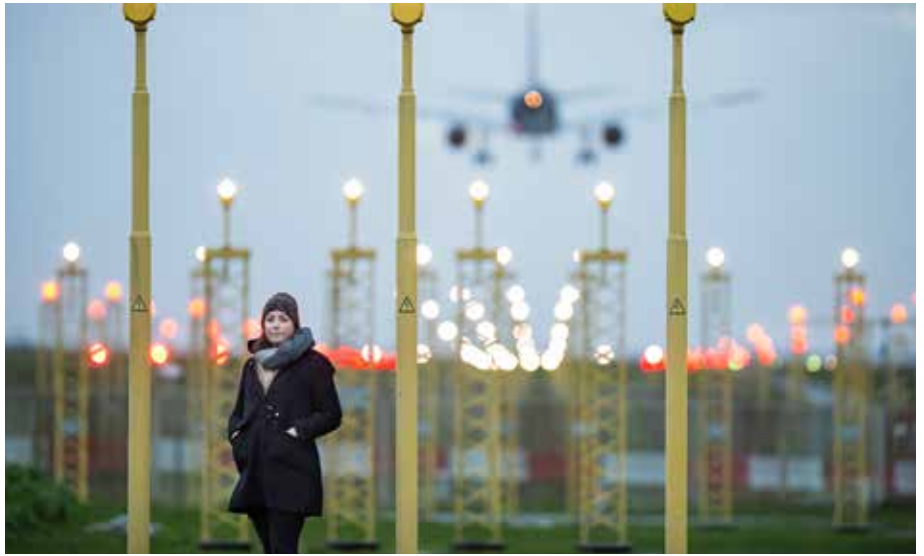
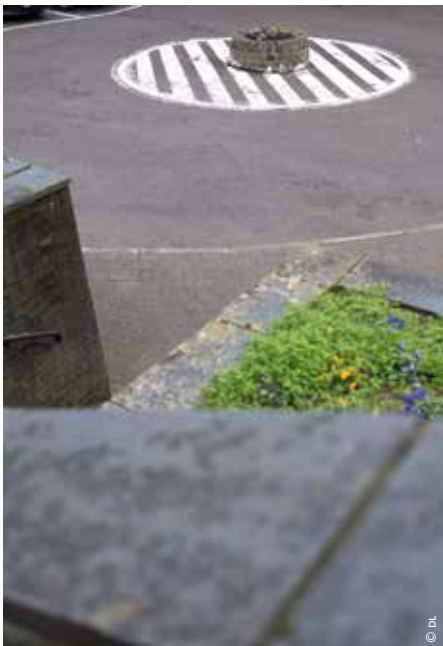
Sterk verbonden met Brussel

VLAAMSE RAND Uit een recente studie van de UCL, die Brussels Studies onlangs publiceerde, blijkt nog maar eens hoe sterk Brussel en de Rand met mekaar vervlochten zijn. 'We hebben verschillende data samengebracht', zegt Isabelle Thomas, geografe verbonden aan de UCL. 'Enerzijds gaat het om conventionele data als woonmigraties en woon-werkverplaatsingen, anderzijds om minder conventionele zoals mobiele telefoongesprekken. Zo zijn we tot een reeks *communities* gekomen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die zich duidelijk uitstrekken tot in de Vlaamse Rand. Onder een *community*

verstaan we een groep van mensen of bedrijven die meer met elkaar interageren dan met de rest van de provincie of het land.' De verhuisbewegingen tonen bijvoorbeeld aan dat in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied er zich een *community* uitstrekt van Sint-Gillis over Ukkel tot Drogenbos en Linkebeek. In het gebied rond de twee Brusselse Woluwes zitten ook Tervuren en Zaventem vevat. Op het vlak van werkgelegenheid tekent zich duidelijk een *community* af die niet alleen het Brussels Gewest, maar ook het arrondissement Halle-Vilvoorde en de provincie Waals-Brabant omvat. • TD

Totaal nieuwe dorpskern

WEZEMBEEK-OPPEM De dorpskern van Wezembeek-Oppeem ondergaat de komende jaren een complete *make-over*. 'Het gemeentehuis, de bibliotheek en de gemeentelijke basisschool De Letterbijter zijn compleet verouderd', zegt burgemeester Frédéric Petit (MR). 'Er komen drie nieuwe gebouwen in de plaats, alleen het historische deel van het gemeentehuis blijft staan. Daar kan op termijn een horecazaak komen.' Alle gemeentelijke diensten krijgen een plek in het Nieuw Administratief Centrum, waarvan de bouw eind dit jaar moet starten. Tijdens de werken verhuizen ze naar de wijk Ban-Eik. 'Achter de nieuwe gebouwen komt een openbaar park met wandelpaden. Het park zal verbonden worden met een nieuwe publieke tuin achter de Jozef De Keyserstraat. Rond de groene ruimtes komen ook zes nieuwe woongebouwen, om een antwoord te bieden op de vraag naar extra woningen in onze gemeente.' In de loop van 2020 moeten het nieuw administratief centrum, de bibliotheek en de school klaar zijn. De volledige metamorfose van de dorpskern van Wezembeek-Oppeem zou begin 2023 een feit moeten zijn. • TD

50° 54' 5" N
4° 29' 4" E

Als communicatieverantwoordelijke van cultuurcentrum De Factorij trekt Sarah Trappeniers elke dag naar Zaventem, de gemeente waar ze al jaren een band mee heeft. Hier ligt immers de luchthaven, een plek die bij haar allerlei emoties oproept.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Trappeniers herinnert zich nog hoe ze als kind vol verwondering naar de vliegtuigen kon kijken. Die grote tuigen in de lucht, ze heeft er altijd iets mee gehad, al was het maar omdat ze haar fantasie prikkelden en haar aan het dromen zetten dat er buiten haar dorp nog een heel andere wereld te ontdekken viel. Zoals een luchthaven. 'Een plek waarop ik niet uitgekeken raak, is de luchthaven van Zaventem. Al die vliegtuigen met al die mensen en hun verhalen; het is de wereld in het klein.'

JE VLEUGELS UITSLAAN

Ze groeide op in een warm nest waar ook hard gewerkt werd. Vader was landbouwer en moeder werkte buitenshuis. Reizen was er niet bij. Ook tijdens het weekend en de vakantie werd er gewerkt. 'Ik ben fier dat ik een boerendochter ben. De waarden, de warmte en de onvoorwaardelijke liefde die ik meekreeg, blijf ik koesteren. Maar voor mij was er meer dan het leven op de boerderij. Ik heb altijd mijn vleugels willen uitslaan. Vandaar dat ik me zo in mijn sas voel op een plek als de luchthaven. Je komt er mensen van over de hele wereld tegen. Je bent er

getuige van allerlei emoties. Je ziet er mensen die blij zijn elkaar weer te zien, maar ook mensen die met pijn in het hart afscheid nemen. De gedachte dat duizenden mensen met elk hun eigen achtergrond en motief onderweg zijn, fascineert me mateloos. Waar zijn ze naar op weg? Waar willen ze naartoe? Wat hopen ze te bereiken? Vragen waarop ik geen antwoord krijg, maar die me daardoor des te meer boeien.'

HET GEVOEL VAN THUISKOMEN

Er is nog een ander gevoel dat Sarah aan de luchthaven koppelt: het gevoel van thuiskomen. 'Een paar maanden na de aanslagen van 22 maart vertrok ik naar Nepal. Het werd een reis met vele indrukken, die mijn wereldbeeld verbreed hebben. Ik zag er oude vrouwtjes kilometers stappen om hout en proviand te halen. Ik zag er mensen die vechten om te overleven. Ik leefde er enkele dagen bij boeren, waar mijn slaapkamer vlak naast de stal lag en ik tijdens het slapen de geur van de koeien kon ruiken. Een confronterende ervaring. Zeker als je weet dat mijn reukzin zeer goed ontwikkeld is. (lacht) En dan land je na zo'n reis van twee weken weer op Zaventem. Het moment dat je van boord gaat, besef je dat je terug in de westerse wereld bent. Dan dringt het plots tot je door hoe gelukkig je jezelf mag prijzen in dit werelddeel geboren te zijn. Het is een gevoel van thuiskomen, waarvan ik intens kan genieten.' Hebben de aanslagen van 22 maart Sarahs gevoelens ten aanzien van de luchthaven veranderd? 'Je kan er niet omheen dat die schok van bijna twee jaar geleden blijft nazinderen. Twee jaar later stel ik me nog altijd de vraag: waarom toch? De zinloosheid van zoveel geweld, ik kan er nog steeds niet bij. Maar of de aanslag de positieve *vibes*, die de luchthaven bij me oproepen, weggeblazen heeft? Nee, gelukkig niet. Voor mij blijft de luchthaven een plek die me vreugde en spannende dromen bezorgt.'

Koen Clement, directeur Europalia

‘Het Europese verhaal is actueler dan ooit’

Na twintig jaar in de media en negen in de uitgeverwereld werd Koen Clement algemeen directeur van de culturele biënnale Europalia. ‘Cultuur en de algemene ontwikkeling van een regio zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.’

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Een baan op het snijvlak van cultuur, het zakenleven en de diplomatie. Een boeiende cocktail, leek het hem. Dus toen de culturele biënnale Europalia met zo'n voorstel bij Koen Clement aanklopte, twijfelde hij niet lang. ‘Als algemeen directeur leid je samen met je team het festival in goede banen en zorg je dat de financiering rond geraakt, wat telkens weer een gevecht is. Er komen ook veel contacten bij kijken, met het ministerie van Cultuur, de kunstenaars en curatoren van het gastland, maar ook met het Belgische ministerie van Buitenlandse zaken, bijvoorbeeld. We organiseren om de twee jaar een festival dat vier maanden duurt en bijna 300 evenementen telt, verspreid over het land. Dat is enorm.’ Elke twee jaar verdiept de hele ploeg zich in heden en verleden van het gastland in kwestie. ‘Ook dat is ongelooflijk. Er zitten mensen in mijn team die al dertig jaar voor Europalia werken. Zij hebben via hun werk heel de wereld leren kennen.’

WAT WE NIET WETEN

Toen hij begin vorig jaar in volle voorbereiding van de Indonesië-editie in het Europaliaabad werd gegooid, stond hij er versteld van hoeveel je níet over een land weet. ‘Zoals de meeste mensen had ik vooraf een vrij vaag beeld van Indonesië. Het is exotisch, je kent Bali, ... dat soort dingen. Maar hoe meer je leest en hoort, hoe vreemder het besef dat onze kennis zo tekortschiet. Indonesië is één van de grootste landen van Azië, het grootste moslimland ter wereld, maar met een onvoorstelbaar diverse bevolking, en het telt maar liefst 15.000 eilanden’, vertelt Clement. ‘Ik vond het bijvoorbeeld ook interessant om de visie van David Van Reybrouck te leren kennen, die na Congo aan een boek over het koloniale verleden van Indonesië werkt. Mijn vader was geschiedenisleraar, dus het zal ook wel iets genetisch zijn, maar ik vond het allemaal heel fascinerend om te vernemen.’

BLOEIEND ROEMENIË

De recentste editie van het cultuurfestival is grotendeels afgerond. Eén van de uitschieters is de tentoonstelling van Narcisse Tordoir en Fendry Ekel in CC Strombeek, die nog tot begin maart loopt. Van verveling zal in de Europalia-ploeg echter niet snel sprake zijn. ‘Het festival viert volgend jaar zijn vijftigste verjaardag. Over hoe we die precies willen aanpakken, zijn we nu volop aan het nadenken. We zitten ook al middenin de voorbereiding van Europalia 2019 over Roemenië.’ Dat gastland past prima in de koers die Europalia de komende jaren wil varen. ‘Met kunst en cultuur als bindmiddel kan Europa meer één worden’, was de voornaamste gedachte achter de oprichting

‘Via cultuur kan een stad of een land zichzelf opnieuw uitvinden.’

van het festival in 1969. In de loop van de jaren breidde de culturele biënnale zijn programma uit met landen buiten Europa. De komende tijd wil ze haar oorsprong weer wat meer in de verf zetten, met een hernieuwde aandacht voor Europa zelf. ‘Het Europese verhaal is actueler dan ooit’, vindt Clement. ‘Er is in Europa allerlei aan de hand, maar met onder meer een uitgesproken Europegezinde Franse president en Duitsland dat zijn Europese rol nog steeds wil spelen, krijgen we toch ook veel hoopgevende signalen. Roemenië past als een van de recentere toetreders tot de Unie heel goed in dat verhaal. We zijn er nu al enkele keren op bezoek geweest en je merkt dat Europa er leeft. De Roemenen willen een vooraanstaande rol spelen in de Unie; zeker geen B-land zijn dat zo'n beetje achter de rest aanholt. Ze zijn trots op hun land. Terecht. Als je bedenkt hoe het zich sinds de nasleep van Ceausescu met de eigen haren uit de modder heeft gesleurd... Eind jaren negentig moest je in Boekarest naar verluidd opletten voor hordes wilde honden in de straten. Nu is het een bruisende stad met een interessante, dynamische kunstscène.’ Ook Sibiu, waar in mei een Europese top zal plaatsvinden, is een voorbeeld van een stad die zich

EN

‘THE STORY OF EUROPE IS MORE RELEVANT THAN EVER’

After 20 years in the media and nine in the world of publishing, Koen Clement was appointed Director-General of the biennial cultural festival Europalia. The one focused on Indonesia is pretty much over. ‘Fascinating. The main lesson I drew from the festival was how little we really know about a country.’ With Romania set to be the Europalia guest country in 2019, this signals a return to the basic concept: art and culture acting as common bond to allow Europe to become more unified. Once again this will be an enormous challenge but also a fascinating experience. ‘In the late 1990s

hordes of wild dogs were reported to be roaming around the streets of Bucharest. It has now become a vibrant city boasting an exciting and dynamic art scene. Sibiu, too, is an example of a city that had managed to reinvent itself through culture.’ After nine years in Amsterdam being immersed once again in the cultural life of Brussels turned out to be a pleasant surprise. ‘We in Brussels do not always realise how blessed we are to have such a wealth of cultural opportunities. Brussels is disorganised and poorly managed but it has an amazingly wide range of cultural activities.’

zelf via cultuur heeft heruitgevonden. 'Sinds Sibiu in 2007 Europese culturele hoofdstad was, heeft zich er een kunstenfestival ontwikkeld dat groter is dan de Biënnale van Venetië. Vóór 2007 waren er in Sibiu misschien twee hotels, nu zijn er twintig. Dat geeft aan hoe onlosmakelijk cultuur en de algemene ontwikkeling van een regio met elkaar verbonden zijn. Ik vind het heel inspirerend om zulke evoluties van nabij te zien.'

De laatste jaren hebben kunststukken als film, dans en muziek flink opgang gemaakt in Roemenië. Maar ook historisch kun je moeilijk om het Roemeense culturele erfgoed heen. 'Van Tristan Tzara en Dada over Ionesco en Brancusi: de linken tussen Europese kunst en Roemenië zijn legio.' Vooral de belangrijke beeldhouwer Constantin Brancusi is een perfecte sleutelfiguur voor Europalia. 'Voor hij resoluut voor het modernisme is gegaan, heeft hij nog met Rodin samengewerkt, en hij kende heel veel van de kunstenaars van zijn tijd. Het zou dus mooi zijn als we samen met Bozar een grote overzichtstentoonstelling van zijn werk konden opzetten. Een fraaie uitdaging, want Roemenië bezit zelf misschien maar over drie van zijn werken. De rest zit onder meer in Pompidou in Parijs, waar hij het grootste deel van zijn leven heeft gewerkt, of verspreid over heel uiteenlopende collecties in Amerika, zowel privé als openbaar. Voeg daarbij dat Brancusi een van de duurste 20e-eeuwse kunstenaars is, wat dus heel hoge verzekeringspremies met zich meebrengt. Vanzelfsprekend wordt het niet, maar we zullen er ongetwijfeld iets moois van kunnen maken.'

SCHOONHEID EN INZICHT

Clement studeerde Romaanse talen, gevolgd door een MBA en een Master in Finance. 'Ik vond dat een toffe combinatie van studies en snap niet waarom niet meer mensen ze maken. In mijn rare hoofd zijn creativiteit en discipline geen tegengestelde begrippen. Ik vind het net leuk om beide samen te brengen. Een krant – om een voorbeeld te noemen – moet de allerbeste journalistiek van de briljantste schrijvers kunnen brengen, maar op het eind van de dag moet de rekening kloppen, want anders lukt het niet. Dat

hele plaatje samen proberen te brengen, heb ik altijd graag gedaan, eerst twintig jaar voor De Persgroep, daarna bij WPG Uitgevers. En eigenlijk doe ik nu bij Europalia hetzelfde. Ik wens het iedereen toe dat hij de dingen die hem persoonlijk nauw aan het hart liggen, ook professioneel een rol kan laten spelen. Een beetje schoonheid en inzicht, en dat naar zoveel mogelijk mensen proberen te brengen. Dat is de rode draad. Dat wil ik doen.'

ROMMELIG MAAR CULTUREEL RIJK

'Hier in Brussel beseffen we niet altijd wat voor luxe we hebben met het enorm rijke culturaanbod dat je er vindt', zegt Clement. Na negen jaar Amsterdam bleek de hernieuwde onderdompeling in het Brusselse culturele leven een prettige verrassing. 'Brussel is rommelig en slecht gemanaged, maar de diversi-

teit is groot en het culturaanbod fenomenaal, zelfs in vergelijking met Amsterdam en andere grote steden.' Negen jaar stond Clement aan het hoofd van de Nederlandse uitgevergroep WPG. Zo graag als hij toen een buitenlands avontuur wilde aangaan, zo graag keerde hij vorig jaar weer terug naar eigen land. 'We hebben ons huis in Groot-Bijgaarden altijd gehouden. Vaak kwamen we daar tijdens de weekends weer met het hele gezin samen. Intussen zijn we ook grootouders geworden, dus de tijd was rijp om weer wat dichterbij de familie te komen wonen.' 'En dit klinkt misschien onnozel, maar onze grootste vrees draaide om het verkeer in en om Brussel. In Amsterdam deden we alles met de fiets. Zalig. Ik fietste naar het werk en 's avonds was ik op tien minuten weer thuis. In Brussel is fietsen veel minder vanzelfsprekend.'

'De negen jaren Nederland waren boeiend, maar ik keerde ook graag naar België terug.'

Wonen

in eigen streek (bis)

Zes Vlaamse parlementsleden van de N-VA dienen een nieuw voorstel in om wonen in eigen streek te vergemakkelijken voor wie het financieel moeilijk heeft om in zijn eigen of aangrenzende gemeente een woning te verwerven.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Het Vlaamse grond- en pandendecreet uit 2009 bevatte een gelijkaardige regeling, maar die werd in 2013 door het Grondwettelijk Hof vernietigd. Wie een band kon aantonen met de gemeente kreeg voorrang. Na advies van het Europees Hof van Justitie oordeelde het hoogste rechtscollege echter dat deze regeling het vrij verkeer van goederen en personen beperkt en geen specifieke maatregelen voorziet om de minst kapitaalcrachtige plaatselijke bevolking te beschermen op de vastgoedmarkt.

VOORWAARDEN

'We hebben de argumenten van het Grondwettelijk Hof goed bestudeerd. Om aan de kritiek tegemoet te komen, hebben we de inkomenscriteria toegevoegd die in de brede Vlaamse Rand door Vlabinvest worden gehanteerd. Enkel wie net te veel verdient om een sociale woning te verwerven, komt in aanmerking. De betrokkene mag ook geen bouwgrond of woning in eigendom hebben', aldus initiatiefnemer Lorin Parys. Dat betekent concreet dat bijvoorbeeld een gezin met twee kinderen ten laste maximum 72.815 euro mag verdienen om een woning te kunnen kopen. Er geldt bij aankoop ook een verplichting om twintig jaar in de woning te blijven wonen. Het is wel mogelijk om in

die periode de woning door te verkopen aan iemand die eveneens voor de nieuwe regeling in aanmerking komt. Wie zich hier niet aan houdt, wordt beboet.

De regeling is enkel van toepassing in de 20 procent Vlaamse gemeenten waar de gemiddelde bouwgrondprijs per m² het hoogst is en in de gemeenten met de hoogste migratie-intensiteit (20 procent uit België of 10 procent rechtstreeks uit het buitenland), hetgeen een goede indicator is voor grote druk op de lokale woningmarkt. Waar de vorige regeling enkel mogelijk was in zones zoals woonuitbreidingsgebieden komt nu het hele grondgebied in aanmerking. In elke nieuwe verkaveling vanaf vijf loten en nieuwe groepswooning- of appartementsgebouwen vanaf tien eenheden moeten private ontwikkelaars 20 procent en publieke of semipublieke overheden 40 procent voor deze doelgroep reserveren. 'We willen een kaderdecreet waarmee de lokale besturen zelf zullen kunnen beslissen of de regeling al dan niet van kracht zal worden. Zij zullen ook het percentage van te reserveren woningen kunnen verhogen', aldus Parys.

PUNTENSYSTEEM

Net als bij Vlabinvest wordt een puntensysteem uitgewerkt om de lokale binding te beoordelen. Hierin wordt nagegaan in welke

mate de betrokkene een maatschappelijke, economische en sociale binding met de gemeente in kwestie heeft of met een aangrenzende Vlaamse gemeente. Vanaf de geboorte in de gemeente wonen of er voor de leeftijd van 18 tien jaar hebben gewoond of er in totaal tien jaar hebben verbleven, zijn criteria die het zwaarst doorwegen. Daarnaast wordt voorrang gegeven aan personen die in de gemeente werken. Kinderen die er les volgen, wordt ook in rekening gebracht.

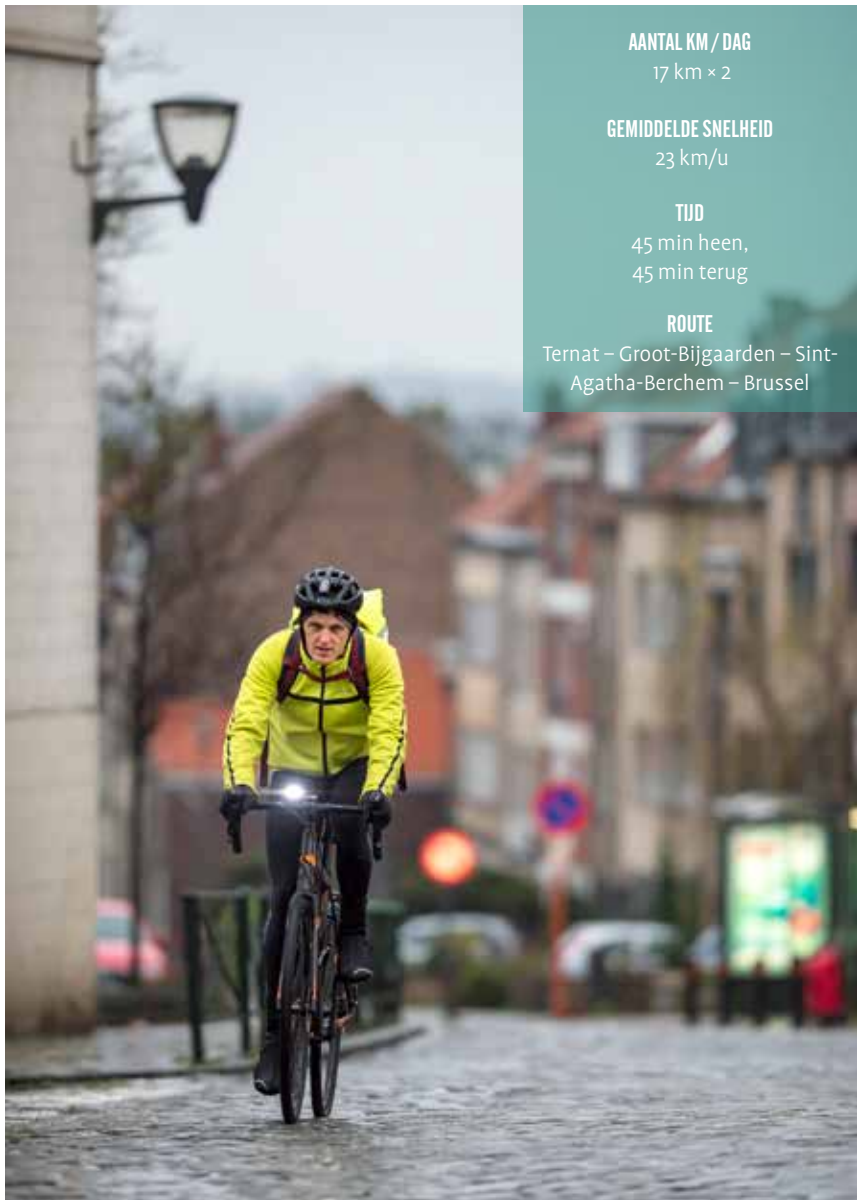
In het voorstel van de N-VA komt de hele Vlaamse Rand in aanmerking voor de nieuwe regeling. 'Met ons voorstel willen we ook de aard van het woningaanbod sturen. Als projectontwikkelaars weten dat ze 20 procent van hun aanbod moeten voorbehouden aan mensen die niet meer dan de door ons vooropgestelde maximumbedragen verdienen, dan weten ze dat ze woningen moeten bouwen die zich binnen deze afbetalingscapaciteit moeten situeren.' Aan het voorstel is een breed overleg voorafgaan met betrokken belangenorganisaties, juristen en dergelijke. Wat thans voorligt, is slechts een conceptnota waarover dit voorjaar in het Vlaams Parlement hoorzittingen en verder overleg zal plaatsvinden om een consensus te bereiken. 'Ik hoop dat we de nieuwe regeling nog voor het einde van de legislatuur kunnen stemmen', zegt Parys.

Weerman Frank Deboosere pendelt dagelijks met de fiets vanuit de Vlaamse Rand naar zijn werk op de VRT. Enkele dappere sportievelingen doen het hem na. Wat bezielt hen? En waaraan denken ze tijdens hun tocht? **Kurt Jacobs** fietst dagelijks van Ternat naar zijn werk in Brussel.

Blij om op de fiets te zitten

Kurt Jacobs is een geboren fietser. Op zijn 16e wilde hij coureur worden. Dat werd hij niet. Hij ging journalistiek studeren, maar zijn fiets is altijd in de buurt.

TEKST Tine Maenhout • FOTO Filip Claessens

AANTAL KM / DAG
17 km × 2

GEMIDDELTE SNELHEID
23 km/u

TIJD
45 min heen,
45 min terug

ROUTE
Ternat – Groot-Bijgaarden – Sint-Agatha-Berchem – Brussel

Jacobs pendelt sinds 2013 vanuit Ternat naar hartje Brussel waar hij werkt als coördinator communicatie en marketing bij de Bond Beter Leefmilieu. Hij beklom reeds zes keer de Mont Ventoux en in zijn vrije tijd traint hij, alleen of met vrienden, in de Vlaamse Ardennen. Geregeld plant hij nieuwe, uitdagende fietstochten.

Fietsen is echt zijn ding. 'In 2017 fietste ik in totaal 11.500 km, de helft daarvan was woonwerk afstand. Met de fiets gaan werken, is simpelweg de snelste optie om ter plaatste te geraken. Ik heb nooit file, wat me heel wat stress bespaart. Ik weet perfect hoe lang ik onderweg ben en ik verdien er ook nog iets aan dankzij de fietsvergoeding, die voldoende oplevert om af en toe een nieuwe fiets te kopen. In het begin reed ik nog met een oude, sportieve Thompson met zeven versnellingen, maar die werd gestolen. Nadien had ik een Gudereit sportfiets, en nu rijd ik met een *gravelbike*, de Strasbourg 71 van Eddy Merckx. Dat is een fiets die eruitziet als een racefiets, maar dan met brede banden, schijfremmen en een fantastische look.'

OBSTAKELS

'Wanneer ik tijd heb, zet ik mijn dochter 's morgens af aan school en doe ik nog wat extra kilometers via het nieuwe fietspad langs de spoorlijn naar Brussel. Het traject is er nog niet helemaal klaar, maar het is leuk om daar te fietsen: het fietspad is geasfalteerd en je komt er geen auto's tegen. Vanaf Groot-Bijgaarden zijn er dan aardig wat obstakels op de route: veel verkeerslichten, gevaarlijke tramsporen, onduidelijke fiets-suggestiestroken en vooral veel gehaaste chauffeurs. En dan is er ook een pittige kas-seistroom in Sint-Agatha-Berchem. Geen Parijs-Roubaix, maar lekker liggen die kinderkoppen er toch niet. Het gevaarlijkste punt is de Gentsesteeweg. Ik ging er al een keer over kop nadat mijn voorwiel in een tramspoor bleef steken. Ik brak er ook al eens mijn voorvork omwille van een slipper op diezelfde tramsporen en ik werd er ook al een keer aangereden. Een auto raakte me, ik ging over de motorkap met mijn fiets nog aan mijn fietsschoenen en een paar secon-

den later lag ik op het asfalt. De schade was gelukkig beperkt, zowel voor mij als voor mijn fiets.'

HERBEGINNEN

In 2016 kreeg Jacobs een beroerte. Hij vertrok 's morgens nog rustig met de fiets naar het werk, maar tijdens een treinrit later die dag stortte hij in. De precieze oorzaak werd nooit achterhaald. En dus probeerde hij na zijn herstel een beetje onzeker de draad van het fietsen weer op te pikken. 'De dokter adviseerde me om te bewegen en dus heb ik de daad bij het woord gevoegd. Op de een of andere manier moest ik gewoon snel terug op de fiets. De eerste rit was emotioneel en heel voorzichtig. Ik was vooral heel blij dat ik terug op mijn fiets kon zitten. De dag erna reed ik richting Congoberg en terug naar huis. Dat ging heel goed, ik had nergens last van en ik was ook helemaal niet bang dat er iets zou kunnen gebeuren.' De *fietsklik* was terug en tot vandaag richt Jacobs zijn blik op de toekomst met nog heel wat mooie fietservaringen.

De zijdeur naar het Pajottenland

Als Asse de poort naar het Pajottenland is, dan is Kobbegem de zijdeur. Dit pittoreske dorpje bevindt zich in het fijne gezelschap van verschillende gelijkaardige broertjes en zusjes. Dat maakt een wandeling in de streek tot een aangename kennismaking met het platteland in de westrand rond Brussel.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Ze liggen allemaal keurig in één lijn, de vergelijkbare dorpskernen van Mollem, Bollebeek, Kobbegem en Bekkerzeel. Voor dezelfde moeite tel je er evenwaardige *parels aan de kroon* bij, zoals Oppem, Ossel, Hamme, Brussegem. Wat zorgen zij voor een weelde aan kleinschaligheid, zo dicht bij Brussel.

ADEMBENEMEND

Als je ze allemaal wil bezoeken, ben je een tijdje zoet, maar met Kobbegem heb je alvast een fijne uitvalsbasis. De geconcentreerde bewoning bevindt zich te midden van de uitgestrekte akkers en velden die er in deze tijd van het jaar verlaten bijliggen. Het maakt het weidse gevoel er alleen maar groter op. Het golvende landschap zorgt voor een extra dimensie, de panoramische uitzichten zijn soms adembenemend.

Kobbegem heeft een lange traditie van brouwerijen. Daarvan is die van Mort Subite in het centrum de laatste overblijver. De vele hopboeren in Asse en omstreken leverden hun oogst aan de vele bierbrouwers, die vooral bekendheid kregen voor hun lambiek- en gueuzesoorten. Op Mort Subite na is dit levende erfgoed nagenoeg verdwenen. Toch probeert men de jongste jaren in de streek van Asse weer wat hopvelden aan te leggen. Vandaag bedraagt het areaal ongeveer vijf hectare. In het begin van de jaren 1970 waren er dat nog vele honderden.

Vandaag is het machtige Torenhof beschermd als bouwkundig erfgoed en als monument. De oorsprong ervan gaat terug tot het begin van de 15e eeuw, heel wat huidige gebouwen dateren uit de 18e en 19e eeuw. Het is een prachtige site in de vallei van de Molenbeek. De brouwerij in het centrum van Kobbegem staat in schril contrast tot de nog relatief authentieke gebouwen, waarvan onder meer het Boerenhuis (Willem De Ganckstraat 6), een dorpswoning (Ganzenbos 5), de Mariakapel (Domberg) en de pastorie (Broekstraat 14) bescherming genieten als bouwkundig erfgoed. Ter hoogte van het Hoogveld en de Lindestraat deed een es ooit dienst als grensboom tussen Asse (Kobbegem) en Merchtem (Hamme). Daarom,

Fatima Ualgasi is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs. Voor RandKrant schrijft ze afwisselend met Tom Serkeyn, Joris Hintjens en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

en ook omwille van de artistieke of esthetische waarde geniet de boom sinds 2010 een bescherming als monument.

KLEIN EN GROOT

Dit alles illustreert het belang van dit dorp voor zijn geschiedenis en die van de hele regio. Dat komt ook tot uiting in het beroemde geslacht De Keersmaeker, dat al drie generaties met Kobbegem is verbonden. De laatste telg, de intussen hoogbejaarde Paul, gewezen staatssecretaris, genoot veel bekendheid als actief politicus en als opvolger van het brouwerijgeslacht dat de lijn voortzette van grootvader Felix Jan toen die in 1840 de toenmalige brouwerij overnam. Via een korte tussenstap naar Brouwerij Alken-Maes is de productie van ongeveer veertigduizend hectoliter nu volledig in handen van de wereldwijd vertakte brouwerij Heineken.

Zo worden twee werelden met elkaar verbonden. Het kleinschalige pittoreske, met het grootschalige multinationale. Dat kan symbool staan voor de verhouding tussen Kobbegem en Brussel, of tussen de kleinschalige landbouw en de enorme industriezone aan de zuidrand van het dorp. Je krijgt zicht op dit alles als je in de omgeving tijdens een wandeling van het ene contrast in het andere stapt. Godverlaten paadjes wisselen af met enorme verkeersaders, de skyline van het immense Brussel met de kerktoren en aansluitende gebouwen van de dorpskern. Dat contrast tussen klein en groot dat zo representatief is voor het hedendaagse, verstedelijkte Vlaanderen.

Wandel gerust wat verder en proef ook van de andere kleine dorpjes in de buurt. Overal kom je dezelfde tendensen van verstedelijking tegen, maar telkens weer val je op die mooi bewaarde relicten uit een al of niet verleden. De mozaïek van bebouwing, akkers, weiden, natuursnippen en beekvalleien keert steeds opnieuw terug en is soms erg verrassend. In één dag brengt het jou naar al die werelden die er zich afspelen of hebben afgespeeld. Kobbegem en omstreken geeft je een ideale gelegenheid om even een frisse neus te halen, verwonderd te zijn en de dagelijkse zorgen naar de achtergrond te duwen.

Toen mijn stad (Vilvoorde) eindelijk een degelijk cultureel centrum kreeg, veranderde mijn straat volledig van uitzicht. Waar nu het Bolwerk prijkt met ervoor een groot plein, stond in mijn kinderjaren een rijtje vervallen werkmanshuisjes. Nadien lag het terrein heel lang braak. Het nieuwe plein bracht open ruimte, middenin de stad en het is pas toen ik het zag dat ik besepte, hoe belangrijk dat is. Maar het moet ook het juiste soort zijn. Onverzorgd terrein geeft geen rust, of het nu stenen zijn of groen.

Nu neem ik je mee naar Machelen, enkele stappen verder, meer bepaald naar het terrein waar Uplace al dan niet ooit zal oprijzen. Als het aan mij lag, komt het er niet. Ik heb niks tegen winkelcentra. Alleen moet je die niet aanleggen in de brousse. Bouw ze in mini-formaat, middenin het commerciële hart van de stad. We hebben tegenwoordig perfecte locaties voor ettelijke mini-Uplacejes: in de leegstaande panden van onze winkelstraten. Sla wat tussenmuren uit, leg gangen, passerelles en binnenkoertjes aan, en heel veel kleine (al dan niet popup) winkeltjes, bars en andere 'belevingslocaties' errond. Perfect.

Toen de hele heisa rond het Notmyplace begon, vroeg ik me af waar dat dan wel juist moest komen. Google maps leerde me dat het ergens in the middle of nowhere lag en dat er nu niks is behalve een grote open ruimte. Maar braakliggend en dat is niet goed.

Even terug naar Vilvoorde. Daar moesten de bomen op de Grote Markt wijken voor de aanleg van een ondergrondse parking. Voor mij is elke boom die sneuvelt er drie te veel. Maar ik begrijp ook wel dat het soms niet anders kan. Waar ik het echt moeilijk mee had, was dat het stadsbestuur het lumineuze idee had om

een 'afscheidsfeest' te geven voor het plein. Bomen schreeuwen niet als je ze omhakt, maar het zijn desondanks levende wezens. Het omhakken ervan is een vorm van moord. Daar past geen feest bij. Dus schreef ik een open brief aan het stadsbestuur waarin ik opperde dat men ter compensatie van de omgehakte bomen beter een bos kon planten in de plaats van Uplace.

Ik moest dan ook glimlachen toen burgemeester Bonte onlangs suggereerde dat men er misschien een park kon aanleggen. Hoongelach alom. Ik sta er uiteraard volledig achter. En ik denk dat er veel redenen zijn om het idee toch eens nader te overdenken. De Rand heeft in hoge mate te kampen met fijn stof. Kan er een betere buffer zijn dan een park, vlak naast de Ring? Onderzoek toont aan dat groen en open ruimte gunstig zijn voor bewoners van verstedelijkt gebied. Er zijn ook veel succesvolle reconversies te vinden van brownfields naar groene ruimte.

Maar het belangrijkste vind ik: er is daar nu al open ruimte. Behoud dat. Maak er inderdaad een park van. Het is goed voor de gezondheid van iedereen, lichamelijke zowel als geestelijke. Joggers, hondenwandelaars, kinderen en natuurliefhebbers zoals ik zullen je dankbaar zijn. Zet er een taverne annex vergaderruimte. Leg er wat sportterreinen aan, speeltoestellen en een waterpartij. Veel moet het niet zijn en grond en lucht worden gezuiverd waar je bijstaat. Ik lees op de website van Machelen dat de gemeente een beperkte hoeveelheid open ruimte en natuurgebied heeft. Wat kan er dan tegen zijn om een stukje industriegebied aan de natuur terug te schenken? Gewoon doen!

TEKST Fatima Ualgasi • FOTO Filip Claessens

1001 Schakels Vilvoorde

‘We willen van jongeren actieve, betrokken burgers maken’

Soms bejubeld, vaak vergeten, altijd waardevol: de honderdduizenden vrijwilligers die onze samenleving leefbaarder maken. Over hen gaat onze nieuwe reeks.

TEKST Wim Troch • FOTO Filip Claessens

Eind november kwamen koning Filip en koningin Mathilde op bezoek in Vilvoorde. Op het programma: een gesprek met de vrijwilligers van 1001 Schakels. Een mooie erkenning voor de vzw die radicalisering bij moslimjongeren een halt wil toeroepen. De vzw, die volledig

steunt op vrijwilligerswerk, zet in op school, ontspanning en zingeving.

Wanneer Vilvoorde in 2013 en 2014 in het nieuws kwam, was dat zelden positief. Meestal ging het over de geradicaliseerde moslimjongeren die naar Syrië trokken. Om het negatieve beeld over de stad bij te schaven, maar vooral om te vermijden dat jongeren nog zulke drastische keuzes zouden maken, wilde Fatima El Grandi iets doen. ‘Ik vroeg me af waarom zo veel jongeren naar Syrië vertrokken om er te vechten’, vertelt ze. ‘Ik was ook kwaad, omdat we er als land, stad en gemeenschap niet in geslaagd waren om die jongeren zich hier goed te laten voelen. Waarom wilden ze weg? Zaten ze met zichzelf in de knoop? Kregen ze geen kansen? Veel hangt af van het

welzijn van de jongeren. Ze moeten hun eigen plek vinden in de maatschappij.’

DRIE COMPONENTEN

Vanuit die moederlijke bezorgdheid ging vzw 1001 Schakels in oktober 2015 van start. De werking en het aantal activiteiten groeiden gestaag. Jongeren vanaf 12 jaar uit Vilvoorde en omgeving zijn welkom. ‘Onze werking bestaat uit drie grote delen: een spirituele component, culturele activiteiten en schoolbegeleiding.’

Gaandeweg boden zich meer vrijwilligers aan om mee te helpen, hoofdzakelijk vrouwen. Zo ook Mariem El Makrini, Chadia Touibi en Auatef Lamarti. ‘Omdat ik zelf drie kinderen heb, heb ik ja gezegd om te helpen’, vertelt Touibi. ‘Ik ben twee jaar geleden in Vilvoorde komen wonen. Omdat ik les gaf, heb ik me toegespitst op de schoolbegeleiding’, zegt El Makrini. Ook Lamarti zet zich in voor de schoolbegeleiding. ‘Mijn twee kinderen waren naar activiteiten van 1001 Schakels geweest. Zij overtuigden me om eens mee te gaan naar een lezing. Zo ben ik erbij betrokken geraakt.’

GELIJK GEBOREN

1001 Schakels schenkt aandacht aan zingeving, ontspanning en school. ‘Die drie aspecten zijn belangrijk. De basis is dat jongeren zich goed in hun vel voelen. Thuis, bij vrienden, op school en met zichzelf’, legt El Grandi uit. ‘Elke tiener zit met vragen en onzekerhe-

DE

‘WIR WOLLEN AUS JUNGEN LEUTEN AKTIVE, INVOLVIERTE BÜRGER MACHEN’

Ende November haben König Philippe und Königin Mathilde Vilvoorde einen Besuch abgestattet. Auf dem Programm stand ein Gespräch mit den ehrenamtlichen Mitarbeitern von 1001 Schakels. Eine schöne Anerkennung für diese G.o.E. (vzw), die der Radikalisierung unter jungen Moslems Einhalt gebieten will. Die G.o.E., die sich gänzlich auf ehrenamtliche Tätigkeit stützt, setzt auf Schule, Entspannung und Sinnegebung. Diese drei Aspekte sind wichtig. Die Grundlage

besteht darin, dass sich die jungen Leute gut in ihrer Haut fühlen. Zuhause, unter Freunden, in der Schule und mit sich selbst, erläutert die Initiatorin Fatima El Grandi. Alle Teenager befassen sich mit Fragen und Ungewissheiten. Sie wollen wissen, wer sie sind. Insbesondere für Jugendliche mit Migrationshintergrund ist diese Suche nach Identität zuweilen schwierig. Letztlich lautet das Fazit: das, was uns verbindet, ist viel größer als das, was uns unterscheidet.’

MIDDENIN

Reddingsplan

Deze maand gaan de laatste drie jaar in van het door de Verenigde Naties uitgeroepen *Decennium van de Biodiversiteit*. Het gebeurt slechts zelden dat de VN een decennium van iets uitroepen, maar voor biodiversiteit vinden ze dat gerechtvaardigd. In eerste instantie werd

2010 uitgeroepen als het Jaar van de Biodiversiteit, maar de resultaten daarvan waren zo pover dat men meteen daarna besloot om er een decennium van te maken. De voorbije eeuw kwam de soortenrijkdom op aarde steeds meer onder druk te staan, met soms schrikwekkende cijfers. Heel wat

den. Ze willen weten wie ze zijn. Zeker voor adolescenten met een migratieachtergrond is die zoektocht naar een identiteit soms moeilijk. We nodigen sprekers uit – psychologen, geschiedkundigen, islamkenners – om te vertellen over de islam en de Arabische cultuur, maar ook over andere culturen. De conclusie is altijd: wat ons bindt, is veel groter dan wat ons onderscheidt.' El Makrini vult aan: 'De mens gaat voor op zijn of haar religie. We worden allemaal gelijk geboren, eender van welke afkomst, kleur, cultuur of geloof we zijn.'

VOORBIJ DE CLICHÉS

Toch hoeft het bij 1001 Schakels niet allemaal even zwaarwichtig te zijn. Zo is er een kinderkoor, zijn er workshops dramatische expressie en gingen enkele jongeren vorig jaar op reis naar Andalusië. 'Onlangs zijn we gaan paintballen en indoor skiën', vertelt Lamarti. 'We willen van de jongeren actieve burgers maken, betrokken in de maatschappij. Iedereen is welkom, ook wie geen moslim is.'

'Elkaar leren kennen, is belangrijk', vertelt Touibi. 'Vaak vormen we een beeld over de andere, enkel op basis van wat we op tv zien. Maar dat zijn meestal de clichés of uitzonderingen. We moeten samenkomen, met elkaar praten en elkaar leren kennen. Enkel zo zal er meer begrip komen voor elkaar.'

'We zijn nu twee jaar bezig en we mogen best trots zijn. We hebben laten zien dat we met iets serieus bezig zijn, dat we een kwetsbare groep kunnen helpen.'

'Jongeren moeten zich goed voelen. Thuis, bij vrienden, op school en met zichzelf.'

soorten stierven uit, andere kenden een drastische achteruitgang die weinig goeds voor de toekomst liet verhoppen. Dat moest dus anders. Een nieuw *decennium* zag het levenslicht.

De tussentijdse resultaten tonen een gemengd beeld. Voor heel wat soorten duurt de ach-

teruitgang voort. Dan gaat het vooral over die uit landbouwgebieden wereldwijd.

Andere groepen brengen het er beter vanaf, zoals bijvoorbeeld heel wat bossoorten in West-Europa en soorten waarvoor speciale beschermingsprogramma's worden opgezet. Zoals voor de

reuzenpanda in China of voor superzeldzame vogelsoorten op enkele eilanden in de Indische Oceaan, voor vlinders en roofvogels in Nederland, enzovoort. Bij ons zijn ze er waarschijnlijk wat laat aan begonnen. Zo zal onder meer de hamster uit onze contereinen verdwijnen, ondanks een

door de Vlaamse overheid opgezet beschermingsprogramma. De jongste tellingen van het beestje wezen uit dat het op sterven na dood is, het Decennium van de Biodiversiteit ten spijt. Volgende keer beter...

TEKST Herman Dierickx

Ook de kleine bouwsector verliest terrein. De commerciële dienstverlening in de tertiaire sector daarentegen is in volle opmars in alle gemeenten van de Rand. Er is in verhouding veel meer zakelijke dienstverlening bijgekomen dan er arbeidsplaatsen in de industrie verloren zijn gegaan. Het gaat zowel om financiële dienstverlening, transport en logistiek als onderhoud van gebouwen, landschapszorg en tuinonderhoud.'

LUCHTHAVEN

'De tertiaire sector is de afgelopen twintig jaar immens gegroeid in de luchthavenregio. Zaventem en Machelen zijn de enige twee gemeenten in de Rand waar er meer Brusselselaars werken dan dat er inwoners uit die gemeenten in Brussel werken.' Er wordt nog altijd massaal gependeld naar Brussel. 'Vanuit Dilbeek, Sint-Genesius-Rode, Linkebeek, Wemmel en Sint-Pieters-Leeuw gaat meer dan vijftig procent van de beroepsactieve bevolking werken in Brussel. Voor de hele provincie is dat dertig procent. Ongeveer twintig procent vindt een job in de Rand.'

ZONDER WERK

Opvallend is dat er zich in de groep van 18-64-jarigen in de Rand weinig (brug)gepensioneerden bevinden. 'Dat is typisch voor een verstedelijkt gebied. De (brug)gepensioneerden vormen in heel Vlaams-Brabant samen ongeveer vijf procent. Er is veel te doen over het aantal mensen dat een leefloon trekt of steun geniet van het OCMW, terwijl die inactieve groep slechts 0,5 procent uitmaakt van de beroepsbevolking.'

'De werkloosheid onder de beroepsbevolking in Vlaams-Brabant bedraagt gemiddeld 4 procent. Het percentage varieert van 2,3 procent in Heverlee tot 6,2 procent in Vilvoorde.' Dat laatste cijfer is volgens De Maesschalck niet dramatisch als je het vergelijkt met de 11 procent werkzoekenden in het Brussels Gewest.'

Wie heeft er het moeilijkst toegang tot de arbeidsmarkt en loopt een groter risico om in de armoede terecht te komen? 'Allereerst is er de groep van de vroegtijdige schoolverlaters. Het betreft jongeren die de school verlaten zonder een diploma van hoger secundair onderwijs. In Vlaams-Brabant gaat het gemiddeld om 1 op de 10 leerlingen. We zien een hoger aandeel in de Zennevallei, Asse en Liedekerke. In Vilvoorde loopt dit op tot 15,7 procent. De vroegtijdige schoolverlaters betreden de arbeidsmarkt met een grote handicap. Ze zijn beduidend meer en langer werkloos. Ze verdienen minder dan gekwalificeerde school-

Werk aan de winkel

Opleiding en werk zijn twee cruciale factoren om de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken. In dit laatste artikel van onze reeks bekijken we de link tussen werk(loosheid) en armoede.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Het zopas gepubliceerde dossier *Werk aan de winkel* van de provincie Vlaams-Brabant geeft inzicht in de evolutie van de werkgelegenheid en de werkloosheid. Filip De Maesschalck, onderzoeker van het Steunpunt Data en Analyse van de provincie, schetst een aantal opvallende ontwikkelingen in de Rand.

'Het aandeel van de land- en tuinbouw is zeer gering in de Rand. De zogenaamde primaire sector stelt minder dan één procent mensen tewerk. De tewerkstelling in de secundaire sector, met name in de industrie en de bouw, loopt verder terug. De de-industrialisering zet zich door en valt samen met de teloorgang van de industrie in de vroegere industriële as van de Zennevallei.

verlaters en zijn meer afwezig wegens ziekte en invaliditeit.'

LAAGGESCHOOLDEN

'Ook werkzoekenden met een geboortenationaliteit van buiten de Europese Unie maken een grotere kans op werkloosheid. Er is wel een groot verschil tussen hoog- en laaggeschoolden. In het Zuidoosten van de Rand wonen veel mensen met een niet-Belgische geboortenationaliteit, maar de werkloosheid onder hen is laag. In de Noordrand, zoals in Vilvoorde en Machelen, is er binnen deze groep wel een hogere werkloosheid. Het zijn in eerste instantie de laaggeschoolden die het hoogste risico lopen om langdurig werkloos te worden. Ze hebben doorgaans minder kansen op een job. Bovendien werken ze in sectoren die een sterke concurrentie onder vinden van de lageloonlanden.'

'De lonen in de dienstverlenende sector lopen trouwens heel sterk uiteen. Zo komen de laaggeschoolden hoofdzakelijk terecht in de sectoren met lage lonen. Die concentreren zich vooral in Zennevallei, in het Noordoosten van de Rand en in enkele deelgemeenten die grenzen aan Brussel.'

 data.analyse@vlaamsbrabant.be

FR

DU PAIN SUR LA PLANCHE

La formation et le travail sont deux facteurs cruciaux qui permettent de briser le cercle vicieux de la pauvreté. 'Le taux de chômage au sein de la population active du Brabant flamand s'élève en moyenne à 4%. Le groupe de ceux qui quittent l'école tôt a moins de chances de trouver un emploi et risque plus rapidement de tomber dans la précarité. Il s'agit de jeunes qui quittent l'école sans diplôme de l'enseignement supérieur secondaire. Cela concerne en moyenne 1 élève sur 10, avec un pourcentage plus élevé dans la vallée de la Senne, à Asse et Liedekerke. A Vilvoorde, il grimpe même à 15,7%', dit Filip De Maesschalk, chercheur au Steunpunt Data en Analyse de la province. 'De même, les demandeurs d'emploi qui sont nés en dehors de l'Union européenne courent plus de risques de se retrouver au chômage. On constate d'ailleurs une grande différence entre les personnes très qualifiées et peu qualifiées.'

Magie in de wintermoestuin

Februari. De moestuin lijkt half verlept weggezonden in een diepe winterslaap. Niet erg boeiend op het eerste zicht. Maar voor wie van experiment houdt, kan februari een spannende moestuiniermaand worden. TEKST Tine Maenhout

Wij Belgen houden graag controle over onze tuin. We hebben de gewoonte om onze groenten te oogsten wanneer ze netjes volgroeid zijn. Maar lees eens het volgende verhaal. In Denemarken bevindt zich het toprestaurant Noma. De hoofdtuinman van Noma is Søren Wiuff. Wiuff begon zijn kwekerij nadat hij zijn boerderij voor twee jaar achterliet om door Indonesië te trekken. Bij zijn terugkeer was al zijn prei doorgeschoten. Hij vond een briefje van René Redzepi, de chef van Noma, om te vragen of hij die preibollen kon krijgen. Dringend! Dat was de start van zijn carrière. De natuur had vrij spel gekregen en bepaalde Wiuffs lot. Hij werd aangesteld als de tuinman van het sterrenrestaurant met het vriendelijk verzoek om zijn prei en andere experimenten verder te zetten.

LAAT MAAR DOEN

Steeds meer sterrenchefs en hun tuinmannen zweren bij de magie van de vrije natuur, zeker in rustige moestuinmaanden. Volgens hen loont het de moeite om in die schrale periodes de gewassen eens gewoon hun gang te laten gaan. Neem nu spitskolen. Wanneer ze niet geoogst worden en schijnbaar triest staan te verleppe, gebeurt er na verloop van tijd iets wonderlijk. De kolen barsten open en er komen allemaal armpjes met kleine kooltjes tevoorschijn. Die kooltjes zijn een delicatess. Boterzacht, vergelijkbaar met asperges maar nieuwer en gesofisticeerder van smaak. Geef de natuur de kans om zijn geheimen prijs te geven.

Dat geldt ook voor andere groenten. Wanneer een prei niet wordt geoogst, dan schiet hij in bloei. De bloemstengel van een doorgeschoten prei die zich binnenin vormt, is heel lekker. Pro-

beer ook eens een wortel te laten doorgroeien tot hij heel groot is of een bloemkool te laten schieten tot hij openbarst. Er gaat een wereld van nieuwe smaken open die nergens te koop zijn. Zeker wanneer er dan ook nog eens bloemen op de groenten verschijnen. De bloemen van een doorgeschoten prei bijvoorbeeld zijn niet enkel mooi, ze smaken ook fantastisch.

Omdat doorgeschoten groenten in geen enkel kookboek voorkomen, kan enkel de weg van het culinaire experiment bewandeld worden. Het hoeft niet ingewikkeld te zijn. Leg een doorgeschoten savooi in putje winter in de gloeiende houtskool van de winterbarbecue, combineer dat met een stuk rode schimmelkaas en je weet niet wat je smaakt. Lekker, lokaal, seizoensgebonden en erg leuk om te proberen.

GEWOKTE KOOLASPERGES MET ZALM

- stengels van doorgeschoten spitskolen
- sojasaus
- gember
- 2 moten verse biologische zalm
- zout en peper

Snij de koolasperges in stukken van ongeveer 4 cm. Roerbak ze kort in een wokpan met stukjes gember en een scheut sojasaus. Bak de moten zalm in een pan kort aan langs beide kanten. Bestrooi met peper en zout. Dresseer de zalm op een bord met de gewokte koolasperges.

Durven dromen

Kunnen we voor de grote infrastructuurwerken die er in de Rand en in Brussel aankomen een gemeenschappelijke visie uitwerken?

Leren we onze wederzijdse angst en wantrouwen te relativieren?

Durven we samen te dromen? En schenken we daarbij ook aandacht aan open ruimte, leefbaarheid en omgevingskwaliteit? Het is de droom van Luc Vander Elst.

TEKST Karla Goetvinck • TEKST Filip Claessens

Vier jaar geleden keurde de Vlaamse Regering een planprogramma voor landinrichting in heel de Vlaamse Rand goed. Dat idee was enkele jaren eerder bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) gerijpt. We hadden al drie projecten in de Rand lopen en wilden dat graag uitbreiden. De druk op de open ruimte in de regio is groot en dus vinden we het hier extra nodig om de resterende stukjes groen te versterken en te verbinden. Met een sterk en veelzijdig Team Vlaamse Rand bij de VLM doen we er aanplantingen, geven we water de ruimte, zorgen we voor wandel- en fietspaden, meer

en betere open ruimte en speeltuintjes. Ik denk dat ons werk in de Rand sterker geapprecieerd wordt dan waar er al veel open ruimte is. Ondertussen zijn we in 15 van de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand aan de slag. Enkel in Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos en Merchtem komt het voorlopig niet van de grond.'

MULTIFUNCTIONELE RUIMTE

'Wij zijn het gewoon om bij verschillende instanties steun te zoeken, om in verschillende sectoren een draagvlak te creëren. Dat moet, als je zoals wij met relatief kleine budgetten werkt. En dat lukt dikwijls. Onze visie is duidelijk: er moet voor alles plaats zijn in de Rand, ook voor bewoning en bedrijven. Door de ruimte zo goed mogelijk in te vullen, ga je voor alles plaats hebben, maar je moet doordacht omspringen met de inrichting van elk stukje open ruimte. Als je een bedrijventerrein wil aanleggen, zorg er dan voor dat het zeker ook bereikbaar is voor voetgangers, fietsers en openbaar vervoer. Zorg dat het zo ingericht is dat het leefbaar is voor zowel de mensen die er werken als de omwonenden. Zorg dat iedereen er iets aan heeft.'

LITTEKENS VERZACHTEN

'Ik hoop dat dat ook het geval gaat zijn bij de grote infrastructuurwerken die er aankomen. De ontubbeling van de Ring haalt het wellicht niet, als het enkel gaat over een rijstrook meer of een afrit minder. De omwonenden moeten zien dat er ook voor hen iets in zit: extra groen, een bos, wandelpaden, geluidsschermen, een tunnel. Als je in de Rand vertrekt vanuit één sector — mobiliteit, wonen, werken, landbouw, natuur —, dan ben je gedoemd om weinig binnen te halen. Daarvoor is de ruimte te beperkt.'

'Er beweegt veel in de Rand: niet alleen zijn er de plannen voor de Ring, maar ook

voor nieuwe tramlijnen en fietssnelwegen, voor winkelcentra en bedrijventerreinen en ook de luchthaven schreef een nieuwe ontwikkelingsvisie. Dat zijn uitgelezen kansen. Als we nu iets herinrichten, gaan we er de eerste vijftig jaar niet veel meer aan doen, tenzij hier en daar wat oplapwerk. We moeten het grondig en multisectoraal aanpakken. Mijn hoop is dat men er in slaagt om de littekens, die de grote infrastructuren in de jaren 60, 70 en 80 door het landschap hebben getrokken, niet dikker worden gemaakt, maar om die hier en daar wat weg te werken. Om te zorgen voor meer open ruimte, leefbaarheid en omgevingskwaliteit.'

VERTREKKEN VANUIT DROOMBEELD

'In het dossier van de Ring zie je dat er nog altijd te weinig afgestemd wordt tussen de verschillende overheden. Brussel wil haar binnenstad autoluw of zelfs autovrij maken.

'Als je niet vertrekt van je ideaalbeeld kom je nergens.'

De uitlopers van de autosnelwegen die in Brussel toekomen, wil men halveren en er boulevards van maken. De bredere Ring die Vlaanderen wil, staat daar haaks op. Begrijp wie begrijpen kan. De bevoegdheid voor mobiliteit zit bij verschillende overheden. Bedrijfswagens en de NMBS, dat zit op federaal niveau. De MIVB rijdt in Brussel, de Lijn in Vlaanderen. Ik denk dat je de verkeersknoop enkel kan ontwarren via een zeer ruim en gezamenlijk vervoersplan, waarbij iedereen wat water bij de wijn doet.'

'We moeten soms ook eerst durven te dromen. Eerst bedenken waar we samen voor willen gaan, wat het beste is voor zowel Brussel als de Rand, want we hebben veel gemeenschappelijke belangen. Nu worden ideeën dikwijls snel afgeblokt op basis van vroegere ervaringen, op basis van juridische argumenten of met de vraag: wie gaat dat betalen?'

'Via een overkapping van de Ring zou je de kouters in Asse met het Laarbeekbos in Jette kunnen verbinden. Maar als die overkapping langer is dan 400 meter, geldt de tunnelregelgeving met vluchtwegen en verlichting en verluchting. Dan wordt het duur en gecompliceerd. En toch, als je niet vertrekt

DE

ZU TRÄUMEN WAGEN

Es bewegt sich viel in de Rand: Es gibt nicht nur die Pläne für den Ring, aber auch für neue Straßenbahnlinien und Radschnellwege, für Einkaufszentren und Gewerbegebiete, und auch der Flughafen hat eine neue Entwicklungsvision entworfen. Das sind vorzügliche Gelegenheiten. Aber wir haben Angst voreinander und vertrauen einander nicht. Man kann nicht mit einer anderen Region zusammenarbeiten, wenn man ständig denkt: Was steckt dahinter? Wir müssen als gleichwertige Partner antreten, mit offenem Visier', sagt Luc Vander Elst von der Vlaamse Landmaatschappij. 'Wir müssen auch erst zu träumen wagen. Erst bedenken, was wir gemeinsam anstreben wollen, was sowohl für Brüssel als auch de Rand das Beste ist, denn wir haben viele gemeinsame Interessen. Derzeit werden Ideen häufig schnell abgeblockt auf Grund von früheren Erfahrungen, auf Grund von juristischen Argumenten oder mit der Frage: Wer wird das bezahlen?'

Luc Vander Elst

- 15 mei 1959 – Leuven
- Woont in Kampenhout, opgegroeid in Everberg
- Tijdens burgerdienst coördinator voor de Vlaams-Brabantse jeugdhuizen bij Jongerengemeenschappen
- Sinds 1992 bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), sinds 2011 als projectleider voor de Vlaamse Rand
- Freelance eindredacteur, copywriter en journalist

van je ideaalbeeld, kom je nergens. Als je je van in het begin laat inperken door praktische besognes, dan slank je je droombeeld af tot een mager beestje en dat vind ik jammer. Later kan je problemen oplossen of naar alternatieven zoeken om je ideaalbeeld zo veel mogelijk te benaderen. Misschien kunnen twee tunnels van 380 meter, ik zeg maar wat, of wil Europa bijpassen. Als hoofdstad van Europa verdient Brussel projecten van internationaal niveau.'

BRUSSEL ALS KANS

'Ook op vlak van voedselvoorziening moeten we samenwerken. Je zou het misschien niet zeggen, maar een derde van de oppervlakte in de Vlaamse Rand wordt gebruikt voor landbouw. Maar er is nauwelijks afstemming tussen die landbouw (die vooral grootschalig is en veevoeder produceert, of producten die via de havens naar het – soms verre – buitenland gaan) en Brussel. Terwijl dat toch een markt is met anderhalf miljoen potentiële klanten. Dan denk ik niet alleen aan de Brusselselaars, maar ook aan bedrijfsrestaurants, overheden, scholen en hotels. Ik zeg vaak lachend: als Brussel belegerd wordt, kunnen ze twee dagen overleven. In de Rand organiseren we boerenmarkten en thuisverkoop, maar eigenlijk moeten we ons voedsel in Brussel krijgen. Brussel zelf is daar meer mee bezig dan de Rand, vrees ik.'

'Sommige landbouwers bewerken amper twee hectaren, maar verkopen hun groenten aan huis of op een markt in Brussel. Zij kunnen perfect overleven. Tegelijkertijd zijn er landbouwers die 100 hectaren bewerken, maar met moeite het hoofd boven water kunnen houden. Die kunnen niet zomaar snel omschakelen, die hebben machines gekocht, hebben leningen aangegaan, dat ligt dus niet zo eenvoudig. We moeten kans creëren voor landbouwers die die korte

keten willen proberen. Ook voor nieuwe landbouwers. Bij de VLM dromen we van een loket waar landbouwers terecht kunnen met hun vragen en waar vraag en aanbod worden samengebracht. Hoe kan ik omschakelen? Hoe kan ik me beter richten op Brussel? Welke mogelijkheden zijn er? Hoe kunnen we de logistiek oplossen?'

VERTROUWEN

'Ik heb de relatie tussen Brussel en de Rand al een aantal keer uitgelegd aan Poolse studenten in de ruimtelijke ordening en dan gebruik ik in mijn presentatie telkens de begrippen *fear* en *trust*. We zijn bang van elkaar en we vertrouwen elkaar niet. Maar je kan niet samenwerken met een andere regio als je altijd denkt: wat

zit daar achter? We moeten als gelijkwaardige partners aan tafel, met open vizier.'

'Ik kom zelf uit de brede Rand en ik vind het belangrijk dat we het Vlaamse en groene karakter van de regio behouden en versterken, maar we mogen niet gecrispeerd en angstig reageren. Onze boodschap moet zijn: we vinden het belangrijk dat je Nederlands spreekt, we bieden jou via ons onderwijs de mogelijkheid om dat te leren, en die kennis van het Nederlands zal jou ook meer kansen geven.'

'Nu hoor ik soms: als je dat fietspad of de tram doortrekt, komen al die Brusselselaars naar hier, en dan zal er meer Frans gesproken worden in de horeca. Ik denk dat we daar iets meer breeddenkend in moeten zijn, zonder onszelf op te geven.'

'We vertrouwen elkaar niet, maar je kan niet voortdurend denken: wat zit daar nu weer achter?'

Dansen met de tijd

Jan Martens bouwt al enkele jaren aan een oeuvre waarin uithouding en precisie een grote rol spelen. Zijn nieuwste creatie Rule of Three is een hypnotiserende voorstelling die drijft op de live muziek van NAH. Martens leent de codes van onze hedendaagse cultuur en geeft er vervolgens een twist aan waardoor je verweesd achterblijft.

TEKST Lene Van Langenhove • FOTO Filip Claessens

De laatste tijd springen we voortdurend van het ene naar het andere en niks blijft echt hangen. In de stroom aan 'informatie' die we tot ons nemen, weten we geen onderscheid meer te maken tussen belangrijk nieuws en fait divers. Steeds op zoek naar nieuwe impulsen zappen we van het ene social media kanaal naar het andere. Rond dat gebrek aan concentratie en aandacht wil de choreograaf bewustwording creëren. En dus bombardeert hij ons met flitsende dansscènes, luide muziek en een amalgaam aan tekst- en audiofragmenten. Martens: 'In mijn andere voorstellingen is er veel tijd om je te vervelen, ik diep onderwerpen uit, dat vraagt een heel andere mind-

set. Nu draait het rond de vraag hoe je telkens opnieuw kan *triggeren*.'

VAN HET EEN IN HET ANDER

Op het einde is er ruimte voor verstillings en laat hij de dansers tot zichzelf en tot de ander komen. Zijn we een kudde eenzame wezens op zoek naar verbinding in deze altijd online en selfie tijden? 'Ja, ik denk het wel. Ik werk voor het eerst met licht, kostuums en live muziek, allemaal dingen die een scène inkleuren. Wat blijft er over als je dat weglaat? Dat is inderdaad het contact zoeken met elkaar en daar de tijd voor nemen. Maar ik wou geen statement maken, ieder leeft hoe hij of zij wil.'

Dat is de sterkte van de voorstelling: ze laat

ons nadenken over ons dualistische gedrag, maar velt geen oordeel. Martens erkent dat onze generatie veel tegelijk wil. 'Het ene moment willen we het nachtleven, het andere willen we verhuizen naar het platteland.' Ook typisch voor deze tijd is dat als reactie op die snelle, zogenaamd oppervlakkige manier van leven heel wat tegenbewegingen ontstaan. Het is hip om geen smartphone te hebben, een wifivrij café uit te baten, een maand geen alcohol te drinken. Het lijkt wel of er tussen die extremen geen ruimte is voor de gulden middenweg. 'Inderdaad, het zijn extremen, maar het gekke is dat die trends ook snel voorbijgaan. Het wordt heel moeilijk om belangrijke dingen in het spotlicht te houden.'

DE TOEGEVOEGDE WAARDE

Een van Lydia Davis' tekstfragmenten die hun weg vonden naar de voorstelling gaat over de schrijver die stopt met schrijven en het leven leert te leven. Daarmee lijkt Martens te suggereren dat er nood is aan meer echtheid. 'Soms stel ik me de vraag wat ik nog kan vertellen wat nog niet is verteld. Davis zegt dat schrijven vormen is. Dat geldt voor iedereen die creatief bezig is: vormen is iets maken, iets toevoegen. Hoe gebeurt dat in een wereld waarin iedereen iets toevoegt en elke dag nieuwe dingen brengt die nog groter of wreder of grappiger zijn? Wat kan ik, naast de bewustmaking, nog vertellen? Dan komt mijn pure kunst kant weer naar boven, want ik vind het boeiend om het daarover te kunnen hebben zonder het er letterlijk over te hebben. De toeschouwers hoeven de tekst niet te lezen, voor hen kan het ook een puur entertainende voorstelling zijn.'

Het is een heel gelaagde voorstelling, je kan eruit halen wat je wil. Intimiteit, minimalisme, mathematiek,... Alles waar Martens in vorige creaties rond werkte, komt in Rule of Three op sublieme wijze samen. Toch is het ook een atypische voorstelling. 'De manier van monteren is heel anders, het spektakelgehalte is veel hoger. Qua bewegingsmateriaal en werkmethode sluit het aan bij mijn vorige creaties.'

De muzikale wissels in tempo en sfeer matchen perfect met de eclectische bewegingstaal van de performers. Dat is geen toeval. NAH was van bij de start van de creatie aanwezig. Soms reageerde hij op wat de dansers ontwikkelden, soms gaf hij de muziek aan. Martens was zijn muziek tegengekomen tijdens de research: heel verschillende dingen die toch een eenheid vormen. Het paste perfect bij dit onderzoek naar de korte vorm. Dat intrigeerde hem omdat hij in zijn werk altijd aan het uitrafelen is. Dankzij NAH zijn al die korte scènes toch met elkaar verbonden.

WO • 21 FEB • 20.30

Rule of Three

Jan Martens

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

De andere Marilyn Monroe

THEATER

Musicals zijn niet voor iedereen weggelegd, maar *Goodbye, Norma Jeane* is gelukkig erg sober. Hier geen groot live orkest, uitgebreide cast en spectaculaire kostuumwissels, een piano en trompet volstaan om de juiste sfeer te creëren. Deels uit noodzaak omdat Judas Theaterproducties, net als veel andere gezelschappen geen subsidies meer krijgt, deels uit artistieke overwegingen.

Zit de wereld te wachten op het zoveelste stuk over Marilyn Monroe? Nee, en dat beseffen de makers ook. Vandaar dat regisseur **Martin Michel** koos voor een wel erg originele invalshoek: enkel het sekssymbool stierf en niet de vrouw áchter dit icoon van de jaren 50. Eén ding is zeker: rond de dood van Monroe heeft altijd een waas van mysterie gehangen. Een kwart eeuw na het overlijden van de Amerikaanse actrice belt een jongeman aan bij een kleine flat in een Engels dorp. Een vrouw van middelbare leeftijd, die zich Miss Edwards noemt, doet open en de jongen weet het zeker: dit is Norma Jeane. In ruil voor zijn stilzwijgen, is Norma bereid te vertellen wat er de avond van 5 augustus 1962 écht is gebeurd. En zo krijg je dus een verhaal met een twist, meer een *what if* dan een vertelling over het leven van deze tot de verbeelding sprekende ster.

DE ANDERE KANT

Die vondst geeft musicalactrices **Ann Van den Broeck** en **Anne Mie Gils** de kans om *de andere kant* van het icoon te tonen, niet de flamboyante man-

nersvindster in een wereld vol pillen en drank. Van den Broeck speelt de vrouw achter het icoon, met al haar onzekerheden en donkere gedachten. Het is bekend dat Monroe worstelde met een diepe depressie en eeuwig op zoek was naar erkenning en liefde. Gils geeft dan weer gestalte aan de oude Norma, die terugblijkt op hoe het succes en de roem haar eerst verrukte, maar later verstikte. In hoog tempo krijg je een overzicht van haar carrière: de fotoshoot die haar bombardeerde tot seksbom, de films waarin ze speelde en de mannen in haar leven, waaronder ook de Kennedy's. Van den Broeck en Gils kunnen volgens kenners een aardig potje zingen en spelen, en hun stemmen klinken prachtig samen. De jonge **Michiel De Meyer**, die Henry en Bobby Kennedy speelt, is iets minder overtuigend, aldus de critici.

Daarnaast is ook een grote rol voor de piano (Thomas Vanhauwaert) weggelegd. Door die onlosmakelijk te verbinden met Marilyns leven kan de pianist de hele tijd op de scène blijven waardoor er geen gekke overgangen nodig zijn tussen spel en zang. Af en toe onderstreept een mooi trompetlijntje (Laure Champion) de intieme sfeer. Sam Verhoeven tekende voor de composities. Samen met regisseur Martin Michel en schrijver Allard Blom vormt hij een trio dat eerder al succesvolle producties als *De Muze van Rubens* en *Lelies* heeft gemaakt. • LENE VAN LANGENHOVE

Goodbye, Norma Jeane

Judas Theaterproducties

ZO • 4 FEB • 15.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 10 FEB • 20.30

Tervuren, GC De Warandepoort, 02 766 53 47

Een ongekend universum

MUZIEK Voor de veelzijdige muzikante **Esinam** was 2016 het jaar van de doorbraak. Je kan wel zeggen dat de Brusselse met Ghanese roots al een hele poos aan de weg timmert, want ze is al vanaf haar vijfde bezig met muziek. Eerst volgde ze netjes muziekschool en piano, vervolgens bekwaamde ze zich in een hele reeks instrumenten als de (dwars)fluit, het percussie-instrument *pandero*, maar ook elektronische manieren om te componeren. Stelde Esinam Dogbatse haar talenten in het verleden al ten dienste van Diab Quintet, Kel Assuf, Azuka en Temé Tan, dan manifesteert ze zich nu volop als solo-artieste. Haar eerste single *Electric Lady* is uit sinds november vorig jaar, waarna drie concerten in de AB volgden. Esinams eerste EP, opgenomen met de Senegalese producer Ibaaku, is voor dit jaar en belooft een mix van stijlen met traditionele (Afrikaanse) en het moderne invloeden, poëtische sferen en verrassende stijlbreuken. • MB

DI • 6 FEB • 20.00

Esinam

Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

Zonder titel

B.O. D.F. 17, 2017

B.I. B.I. 17, 2017

EXPO

Dirk Braeckman verhuist. Van de Biënnale in Venetië naar een dubbeltentoonstelling op maat van Bozar in Brussel en M-Museum in Leuven. Beelden voor wie geen angst heeft om grenzen af te tasten.

Er bestaan veel soorten fotografen. Braeckman (*1958) plaats je misschien niet meteen in de klasse van de meest leesbare. Hij maakt dan ook uitgesproken artistieke keuzes en keert de academische regels van het medium de rug toe. 'Een oeuvre over het zwart,' schrijft Dirk Lauwaert. 'Lang uitgesponnen gradaties, subtiele verschuivingen van schemering, waarin een *klimaat* geïnstalleerd wordt.' Op het eerste zicht voel je voor Braeckmans beelden in zwart en grijs tonen een soort weerstand. Alsof je door een mistlaag kijkt. Alsof je 's nachts in een donkere kamer wakker wordt en je ogen langzaam moeten wennen aan de duisternis. Wat zie je? De codes waarmee hij zijn foto's benoemt zijn geen titels, ze verduidelijken niks. Wie echter langer en beter kijkt, wordt binnengezogen in een intieme wereld waar ogenschijnlijke rust en mysterie heersen.

Eerst aanpassen, jij

HUMOR In 2004 dook **Youssef El Mousaoui**, een jongen uit Merksem, op eigen kracht en met een beetje hulp van Nigel Williams, de stand-up comedy in. Het succes volgde meteen. El Mousaoui was een van de eerste comedians die in Vlaanderen ook een gekleurd publiek in de zalen kreeg. Niet lang daarna braken voor de eerste Vlaamse cabaretier met Marokkaanse voorouders andere tijden aan. Van wat er precies gebeurde, krijg je wel een idee wanneer je gaat kijken naar zijn recente zaalshow *Helemaal Alleen*. Die is niet helemaal alleen om mee te lachen. In een persoonlijk verhaal vertelt El Mousaoui openhartig over de tien magere jaren na het eerste succes, die hem duidelijk maakten hoe het met een mens soms behoorlijk snel mis kan lopen, en hoe een mens dan ook snel helemaal alleen komt te staan. Een verhaal over armoede, eenzaamheid en depressie dat genoeg tragedie omvat om ook komedie te garanderen. El Mousaoui wilde ooit de nieuwe Geert Hoste worden,

maar met zijn gedurfde galgenhumor en (zelf) kritiek heeft hij de stap gezet van stand-up naar cabaret. • MB

Helemaal alleen

Youssef El Mousaoui

VR • 2 FEB • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 8 FEB • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Levensvragen op

THEATER Twee mannen op een podium die van achter hun dj-tafel over de grote levensvragen filosoferen. In hun nieuwste act mixen **Boris Van Severen** en **Jonas Vermeulen** als twee geroutineerde dj's elektromuziek met existentiële vragen en diepzinnige quotes en maken dat tot een pittig geheel. In *The only way is up*, vertolken Boris en Jonas vier hoofdpersonages die zich afvragen wat het ouder worden zoal met hen doet. Verandert je houding ten aanzien van bepaalde thema's? Of ben je eigenlijk al van jongs af aan op een bepaalde manier geprogrammeerd? Waarom kijken we naar ouder worden als iets negatiefs? Zou het kunnen dat het ook iets is waar we kunnen naar uitkijken? Sterke inhoudelijke vragen die je niet op een-twee-drie beantwoordt en die ook na de voorstelling nog een tijd blijven nazinderen. Des te meer omdat Van Severen en Vermeulen ze op een

B.O. D.F. 17, 2017

Wat toont hij? Een anonieme marmeren vloer. Eenvoudig en alledaags. De lens vangt dit gegeven bijna *en passant*, in de vlucht. De kracht zit hem niet in het object – de tegels zijn er gewoon – maar in de manier waarop Braeckman zijn beeld houdt, want ‘op de randen wordt een beeld gemaakt,’ vindt hij. Het witte tegelpatroon lijkt je haastig richting deur of doorgang te willen drijven. Daar wordt gesneden. Hij frustreert de verwachting. Is er wel een uitweg? Wie passeerde zojuist? Wat heeft zich op deze vloer afgespeeld? Een misdaadscène? Je kan het enkel veronderstellen. Er rest een beklemmend gevoel: *no way out*. Wat je ziet, is wat er is. Meer niet. Zo raakt Braeckman je. Als er mogelijke verhalen bestaan, situeren die zich buiten het kader van de foto.

B.I. B.I. 17, 2017

‘Gustave Courbets *l’Origine du monde* zal me altijd blijven fascineren. Ik ben hier eerlijk in. Het is essentieel’, zegt Braeckman. Het schilderij keert als een echo terug in zijn werk. Je ziet een flard erotisch naakt. Heel herkenbaar, niet-agressief. Maar zonder oogcontact, want Braeckman elimineert wat kan afleiden. Je ziet

haar benen, geslacht, hand. En hier grijpt de beeldenmaker in, speelt verstoppertje, en laat de schaduw vallen op de rest van haar lichaam. Beschermt hij voor de voyeur? Of suggereert hij een verontrustende aanwezigheid? Wie kijkt? De geladen sfeer intensifieert het onvoorspelbare karakter van de foto. Hoe minder ze prijsgeeft, hoe hardnekkiger je erbij fantaseert. De vrouw blijft ongrijpbaar, het beeld open.

Braeckman neemt zijn directe omgeving scherp in zich op. Zijn tactiele beelden ontstaan pas in het atelier waar hij de fotonegatieven op de manier van een schilder, laagje per laagje, onder handen neemt en transformeert. De *lege* beelden staan bol van wat ze, paradoxaal genoeg, niet kunnen tonen, van wat afwezig is. In zachtgrijs fluisteren ze iets over verlangen en spijt. ‘Ooit noemde een Amerikaanse journalist ze heel mooi *unexploded bombs*,’ vertelt Braeckman. ‘Ze zien er stil uit, maar er schuilt enorm veel energie in.’ • INGRID LAPORTE

Dirk Braeckman

1 FEB TOT 29 APR

Brussel, Bozar, www.bozar.be

2 FEB TOT 29 APR

Leuven, M-Museum, www.mleuven.be

© PHILIPPE BÉREZ

**Kinderen
vertellen over
Dutroux**

De Zwitserse theatermaker Milo Rau is sinds dit seizoen artistiek directeur van NTGent, maar ook daarvoor had hij al nauwe artistieke banden met ons land. Getuige dit stuk voor jongvolwassenen en volwassenen dat hij eerder al maakte. In de theatervoorstelling *Five Easy Pieces*, dat geselecteerd werd voor het afgelopen Theaterfestival, vertolken vijf kinderen in vijf korte monologen voor de camera de rollen van een aantal protagonisten in de schokkende geschiedenis van kindermoordenaar Marc Dutroux, die België twintig jaar geleden traumatiseerde. Een gewaagde poging tot historische *re-enactment* op basis van getuigenissen van een politieofficier, de vader van Marc Dutroux, een van de slachtoffers en de ouders van een overleden meisje. *Five Easy Pieces* is genoemd naar de composities van Igor Stravinsky waarmee kinderen piano leren spelen. In dit stuk botsen de kinderen al lerend op heel andere grenzen. • MB

VR • 2 FEB • 20.00

Five easy pieces (+8j)

Milo Rau/ IIPM/ Campo

Zaventem,

CC De Factorij,

02 307 72 72

beat

authentieke manier weten te brengen. De manier waarop ze lichtkunst, muziek en levensvragen samen tot een kunstvorm verwerken, is uniek. Misschien is hun act wel de start van een nieuw kunstgenre. Zoiets als elektro-opera. • ND

VR • 9 FEB • 20.00

The only way is up (+15j)

Boris Van Severen &

Jonas Vermeulen/ Campo

Zaventem, CC De Factorij,

02 307 72 72

© THOMAS DHANENS

Brutaal

DILBEEK Brutaal en brutaal is twee. Onbeschouft en gemeen: nee, bedankt. Maar onomwonden, recht voor de raap, oprecht: ja, graag. De term *brutalisme*, afgeleid van het Franse *béton brut*, ruw beton, staat voor een bouwstijl met een expressieve vormtaal, open binnenruimtes en het gebruik van ruw afgewerkte elementen. Geen omhullingen of franjes, de naakte structuur en ruimte is 'what you get'. Inspirator hiervan, de Zwitserse architect Le Corbusier, verwonderde de wereld met zijn kapel van Ronchamp, volledig opgetrokken uit beton. Eind jaren zestig was er in de westrand van Brussel nood aan een ontmoetingscentrum voor inwoners uit alle bevolkingslagen en culturen, waar de bestaande (Vlaamse) cultuur een prominente plaats zou krijgen. Architect en kunstenaar Alfons Hoppenbrouwers tekende Westrand, een imposante betonnen cultuurtempel. De straatgevel is massief en gesloten met een hoge toneeltoren waarop bovenaan de slogan 'Dilbeek, waar Vlamingen THUIS zijn' prijkt. De achtergevel met zijn hoge raampartijen en ronde muuropeningen is één en al openheid naar het natuurgebied De Wolfspuutten. Een binnenstraat loopt als een slagader doorheen het gebouw en daalt en stijgt volgens de bestaande topografische lijnen. Ze verbindt theaterzaal, tentoonstellingsruimte, café en andere zalen. Kleurrijke zitmeubels en accenten, zitputten, binnenpleintjes verlevendigen de architectuur met onverwachte perspectieven, hellende vlakken en trappen. 45 jaar later maakt CC Westrand nog steeds zijn initiële doelstelling waar. Levendig, eerlijk en tijdloos is het ook vandaag een gevestigde waarde voor cultuur en ontmoeting. • TDW

Trip naar Rosario

KLASSIEK De voormalige Voka-baas Jo Libeer had naast zijn interesse in de bedrijfswereld ook een boontje voor muziek, en hij heeft zijn hobby aan zijn zoon Julien doorgegeven. Van jongsafaan ging **Julien Libeer**, inmiddels dertig, zijn eigen weg waarbij zijn muzikaal talent een belangrijke rol speelde. Hij studeerde piano in Brussel bij Daniel Blumenthal, in Parijs bij Jean Fassina en vervolmaakte zich in de Muziekkapel Koningin Elisabeth bij niemand minder dan Maria João Pires. Deze wereldberoemde Portugese pianiste zei over hem: 'De com-

plete muzikant, die op elk muzikaal moment getuigt van een diep begrip van het werk, een solied intellect en een onfeilbaar instinct voor het onvatbare.' Libeer kreeg verschillende prijzen waaronder die van Jonge Muzikant van het Jaar van de Belgische muzikanten en de Klara publieksprijs. Hij heeft zijn veelzijdigheid getoond als gastheer van de acht zondagavonden op Canvas in Studio Flagey Klassiek.

Op zijn allereerste soloplaat staat werk van Ravel en Lipatti. Deze componisten staan ook op het programma van zijn concert. De jong gestor-

Waarmee de Vlaming

VARIA

In maart 2017 lieten de VRT, de krant De Standaard, uitgeverij Lannoo en productiehuis Tamara Twist een representatieve steekproef uitvoeren bij duizend Vlamingen. Voor de eerste keer peilde het onderzoek naar de manier waarop de Vlaming denkt over een aantal grote levensvragen.

Vragen over geluk, de dood, gezondheid, democratie, enz. De groots opgezette enquête was een manier om de gevoelstemperatuur in Vlaanderen over een aantal maatschappelijke en filosofische thema's te meten, maar ook een aanleiding om met elkaar in gesprek te gaan over deze thema's.

De resultaten van de enquête kwamen eerder aan bod in een artikelenreeks in de krant en in de radioprogramma's *Hautekiet* met Jan Hautekiet en *Touché* met Friedl' Lesage op Radio 1. Deze radio-uitzendingen kan je allemaal herbeluisteren op de digitale kanalen van de VRT. Bij deze multimediale onderneming hoort ook een boek dat alle resultaten van het onderzoek uitvoerig bespreekt en laat becommentarieren door 25 bekende experts en opiniemakers, zoals priester Johnny De Mot, hoogleraar en politica Petra De Sutter of publicist Guillaume Van der Stighelen. Nu trekt er hierover ook een heuse theatertournee langs de culturele centra. Daarvoor worden telkens een aantal van de genoemde opiniemakers uitgeno-

ven Roemeense pianist en componist Dinu Lipatti schreef in 1937 zijn bekende Nocturne voor piano. Elk deel van zijn zesdelige pianoversie Le Tombeau de Couperin uit 1917 droeg Maurice Ravel op aan één van zijn vrienden die tijdens WO I was gesneuveld. Voor zijn sonate nr.1, op.1, vertrok Alban Berg van zijn vroegere sonateschetsen toen hij nog leerling van Schönberg was. 'Het is één van de meest formidabele eerste werken ooit geschreven door een componist', schreef men later. Julien Libeer sluit zijn optreden af met Fünf Kla-

vierstücke, op.3 uit 1881 van Richard Strauss. Zowel werk van Berg als van Strauss speelde hij tijdens zijn Canvas-programma's.

De luisteraars kunnen op muziektrip naar Rosario in een bus die vanuit huisje Mostinckx vertrekt. • MC

ZO • 4 FEB • 15.45

Muziektrip naar Rosario

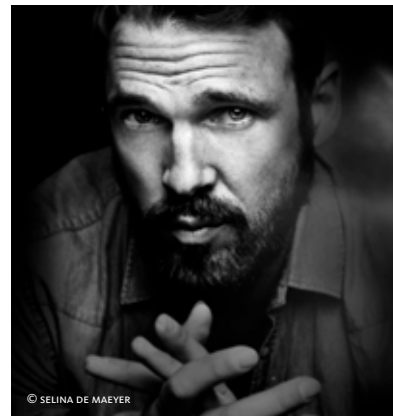
met Julie Libeer
Sint-Martens-Bodegem,
huisje Mostinckx,
02 466 20 30

Uit het hart

MUZIEK *Onderwoud*. Zo klinkt de naam van het bejubelde dubbelalbum van **Pieter Embrechts**. Net als op zijn debuutalbum Maanzin combineert hij muziek en tekst opnieuw op een heel eigen manier. Alleen doet hij dat deze keer net iets resoluter, waardoor de nummers nog iets krachtiger klinken. Typisch voor Embrechts zijn de verhalende en doorleefde songs. Dit zijn geen voorgekauwde of gepolijste teksten die op muziek werden gezet. Dit zijn teksten recht uit het hart. Geïnteresseerd om Pieter Embrechts live te horen? In februari en maart kan dat op vier plaatsen in de Rand. Hij wordt begeleid door het Sun*Sun*Sun String Orchestra en de fascinerende stem van Naima Joris. • ND

Onderwoud

Pieter Embrechts
& Sun*Sun*Sun String Orchestra
WO • 21 FEB • 20.30
Sint-Pieters-Leeuw,
De Merselborre, 02 371 22 62
ZA • 24 FEB • 20.30
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

© SELINA DE MAEYER

worstelt

digd om met Friedl' Lesage in gesprek te gaan voor een live-publiek. Deze Grote Levensvragen-theatertournee houdt ook halt in Vilvoorde.

PERSPECTIEF

Misschien eerst nog even enkele resultaten uit het onderzoek opsommen. Opvallende cijfers in de enquête waren bijvoorbeeld dat 60 procent van de Vlamingen zich zorgen maakt over waar het met de wereld naartoe gaat. Daarnaast geeft een kwart van de ondervraagden aan niet in de democratie te geloven. Slechts 54 procent van de mensen staat positief tegenover het leven. 63 procent vindt dat we verantwoordelijk zijn voor mensen die het minder goed hebben. 54 procent

van de Vlamingen vindt dat moordenaars de doodstraf moeten krijgen. 43 procent zou andere keuzes maken in zijn of haar leven, mocht hij of zij een tweede kans krijgen. 25 procent voelt zich eenzaam, 24 procent overwoog al eens zelfdoding.

Geen cijfers om vrolijk van te worden, ook al werden de representerende Vlamingen dan ondervraagd in de periode dat de terroristische aanslagen in Zaventem en Brussel werden herdacht. Daarom is het goed om nog eens na te praten over De Grote Levensvragen, met een aantal denkers die een en ander in perspectief kunnen plaatsen.

Wie de aflevering van de theatertournee in Vilvoorde kan bijwo-

nen heeft geluk, want daar maken drie gewaardeerde sprekers hun opwachting. Om te beginnen **Dirk De Wachter**, de psychiater en therapeut verbonden aan het Universitair Psychiatrisch Centrum van de KU Leuven in Kortenberg. Hij verwierf bekendheid met zijn vulgariserende boeken *Liefde* en *Borderline Times*, pleidooien voor realisme en samenhang. Daarnaast is er De Wachters collega-professor van de Universiteit Gent **Johan Braeckman**, een vrijzinnig wijsgeer en moraalwetenschapper die ook in de media de tijd neemt om kalm maar kritisch morele vraagstukken te analyseren. En ten slotte komt ook **Khalid Benhaddou**, de jonge imam van de El Fath moskee in Gent,

coördinator van het onderwijsnetwerk voor islamexperten tegen radicalisering en auteur van het boek *Is dit nu de islam?*, waarin voor een rationele benadering van religie wordt gepleit. Gitarist, luitist en teorbis-speler **Pieter Theuns** van het Baroque Orchestra X (B.O.X) zorgt met zijn livemuziek voor rustmomenten. • MICHAËL BELLON

DO • 15 FEB • 20.30

De Grote Levensvragen

Friedl' in gesprek met De Wachter, Braeckman & Benhaddou
Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

PODIUM

THEATER

DO • 1 FEB • 20.30

Camus

't Arsenal/ Lazarus
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Goodbye, Norma Jeane

Judas Theaterproducties
ZO • 4 FEB • 15.00
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 10 FEB • 20.30

Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

DO • 8 FEB • 20.15

Schoft

Kommil Foo
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR • 9 FEB • 20.30

Cyrano De Bergerac

Het Ongerijmde
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR • 9 FEB • 20.30

En toen waren er nog nul

Loge10 theaterproducties
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 9 FEB • 20.00

The only way is up (+15j)

Boris Van Severen
& Jonas Vermeulen/ Campo
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZA • 10 FEB • 20.30

Doek

Katelijne Verbeke en Daan Hugaert
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 10 FEB • 20.00

Per slot van rekening

Bob De Moor en Dirk Buysse
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

Totdatzeerdoet

Pascale Platel, Roos Van Acker &
Nele Van den Broeck
WO • 14 FEB • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
DO • 15 FEB • 20.30
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 14 FEB • 20.30

HelloGoodbye

De Koe
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO • 22 FEB • 20.30

Salut Copain

Dounia Mahammed
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

DO • 22 FEB • 20.30

De zonder zon zon

Arsenaal/ Lazarus
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 23 FEB • 20.00

Boon

Antje De Boeck & Ronny Verbiest
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

ZA • 24 FEB • 20.30

Naamloze gebeurtenis

Jef Hoogmartens &
Debbie Crommelinck
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA • 24 FEB • 20.30

King Lear

Het Zuidelijk Toneel/ HetPaleis/
Simon De Vos
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

KIDS

VR • 2 FEB • 20.00

Five easy pieces (+8j)

Milo Rau/ IIPM/ Campo
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

ZA • 3 FEB • 15.00

Licht! (+3j)

Tout Petit
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO • 4 FEB • 15.00

Blij bang boos bedroefd

Kapitein Winokio
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO • 4 FEB • 10.00

T-shirt pimpen (4-8j)

Crea-atelier
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

Zooks (+8j)

familiefilm
ZA • 10 FEB • 15.30
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06
ZA • 10 FEB • 19.00
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60
ZO • 11 FEB • 10.30
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43
DI • 13 FEB • 16.00 EN 20.00
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 10 FEB • 20.15

Slips inside (+8j)

Okidok
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

11 TOT 13 FEB

JEF-jeugdfilmfestival

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA • 12 FEB • 15.00

De lego Ninjago (+6j)

familiefilm
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 14 FEB • 14.00

Joris & de geheimzinnige toverdrank (7-12j)

Theater De Kreet
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO • 14 FEB • 15.00

Stapman

Blauwhuis
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO • 14 FEB • 15.00

Storm: letters van vuur (+9j)

familiefilm
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

Op zoek naar een houvast

THEATER *Salut Copain* is de eerste theatervoorstelling van **Dounia Mahammed**. Eigenzinnig en origineel kan je haar werk zeker noemen. De jonge theatermaakster slaagt erin om haar gevoeligheid voor taal en haar beweeglijkheid op het podium samen te laten vloeien in een verrassende performance. Het is ontwapenend om te zien hoe deze jonge vrouw op zoek is naar een houvast. Wellicht een illusie die ze nooit zal vinden, maar dat belet haar niet om je als toeschouwer mee te nemen in haar zoektocht en mee op te gaan in de dialogen die ze met zichzelf voert. Dat Dounia Mahammed met *Salut Copain* iets weet los te maken, bewijzen alvast de prijzen die ze won. In 2015 won ze de Horlait-Dapsens Prijs. In de zomer van 2016 de SABAM Jongtheaterschrijfprijs op Theater aan Zee. Welverdiende prijzen voor dit jonge talent dat met haar intimistische dialoog haar publiek weet te intrigeren. •ND

DO • 22 FEB • 20.30

Salut Copain

Dounia Mahammed
Hoeilaart,
GC Felix Sohie,
02 657 05 04

GOODBYE, NORMA JEANE (4 EN 10/2)

DE ZONDER ZON ZON (22/2)

HUISDIERGEHEIMEN (18/2)

14 TOT 16 FEB

Krokuskriebels (4-12j)

Grimbergen, het MOT,
www.mot.be

ZO • 18 FEB • 9.00

Huisdiergeheimen (+5j)

Het kleine spookje Laban (+3j)
ontbijtfilms
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO • 18 FEB • 15.00

Boom boom (+6j)

Dimitri Leue, Brussels Jazz Orchestra
& Antwerp Symphony Orchestra
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZO • 18 FEB • 10.30

Draken en deuntjes (+5j)

familiefilm
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA • 24 FEB • 19.00

Dois (+9j)

Luis & Pedro Sartori do Vale
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 25 FEB • 11.00

Hen (+2,5j)

Must
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZO • 25 FEB • 15.00 EN 16.30

De stilte (2-6j)

HiHaHuttenBouwers
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 25 FEB • 14.30

Voelmachine (6-12j)

Triangeltrio
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZO • 25 FEB • 14.30

Frozen

familiefilm
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

HUMOR

DO • 1 FEB • 20.00

Ik doe mijn best

Lukas Lelie
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO • 1 FEB • 20.30

Gisteren was geweldig!

Nico Sturm & Jonas Van Geel
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

Er wordt naar u geluisterd

Wim Helsen
VR • 2 FEB • 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60
21 EN 22 FEB • 20.30
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Hotel Mama

Echt Antwaarps Teater
2 EN 3 FEB • 20.15
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00
22 EN 23 FEB • 20.30 EN 14.00
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

Helemaal alleen

Youssef El Mousaoui
VR • 2 FEB • 20.30
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59
DO • 8 FEB • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 2 FEB • 20.30

No Man Show

Walter Baele
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

ZA • 3 FEB • 20.00

Van Peel overleeft 2017

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

VR • 9 FEB • 20.30

Jubilee!

Han Solo
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

VR • 9 FEB • 20.00

Erover

David Galle
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

VR • 16 FEB • 20.30

The Show

Strange Comedy
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 17 FEB • 20.30

Content

Sven De Leijer
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 18 FEB • 20.30

Oscar

Jan Van Dyke, Wendy Van Wanten e.a.
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 21 FEB • 20.30

Bam!

Percossa.
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 22 FEB • 20.00

Zonder filter

Steven Mahieu
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

VR • 23 FEB • 20.30

De man van morgen

Steven Goegebeur
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR • 23 FEB • 20.00

No man show

Walter Baele
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DANS

DO • 1 FEB • 20.15

A love supreme

Salva Sanchis,
Anna Teresa De Keersmaecker/ Rosas
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO • 8 FEB • 20.30

Never walk alone #3

Yumi Osanai & Yurie Umamoto
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 21 FEB • 20.30

Rule of Three

Jan Martens
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

LITERATUUR

VR • 23 FEB • 20.30

Aangenaam, ik ben Ish

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

SENIOREN

DI • 20 FEB • 14.30

De Roos, diep in mij

Geena Lisa & Kate Ryan
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 3 FEB • 20.30

Een nieuw jaar, een nieuwe Frank

Frank Vander Linden
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZA • 3 FEB • 20.30

Meskens in Motown

Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA • 3 FEB • 20.30

Imagine No Lennon

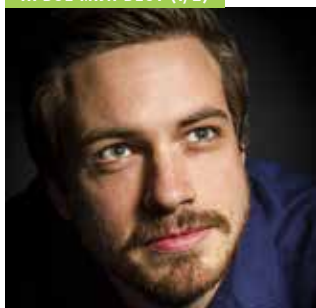
Ben Crabbé & Jean Bosco Safari
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZO • 4 FEB • 14.00

De Romeo's

Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

IK DOE MIJN BEST (1/2)

NEVER WALK ALONE #3 (8/2)

EEN NIEUW JAAR, EEN NIEUWE FRANK (3/2)

DI • 6 FEB • 20.00

Esinam

Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

Club 27

Clara Cleymans & Jo Mahieu

DO • 1 FEB • 20.30

Sint-Pieters-Leeuw, kasteel Coloma, 02 371 22 62

WO • 7 FEB • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 8 FEB • 20.30

Belpop Bonanza Quattro

Jan Delvaux & Jimmy Dewit
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 8 FEB • 20.00

Motown Supremacy

Iberville McBean, Vivian Black & Cosmea Panka
Wommel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

DO • 8 FEB • 20.30

Frank Boeijen theatertour

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 8 FEB • 20.00

Zijn mooiste liefdesliedjes

Kris De Bruyne Trio
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

VR • 9 FEB • 20.15

The Bootleg Beatles

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR • 9 FEB • 20.30

Theatertour Calais

Het zesde metaal
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZA • 10 FEB • 20.00

Tussen een glimlach en een traan

Johan Verminnen en groep
Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

VR • 10 FEB • 20.30

Spirit Control

Jef Neve
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO • 11 FEB • 14.30

Over prinsen, over draken

Udo
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 13 FEB • 14.00

Compagnons de la chanson

Marijn Devalck & Liliane Saint-Pierre
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZA • 17 FEB • 20.00

Tijd is alles

Yevgueni
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

Onderwoud

Pieter Embrechts
& Sun*Sun*Sun String Orchestra

WO • 21 FEB • 20.30

Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre, 02 371 22 62

ZA • 24 FEB • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO • 21 FEB • 20.00

Turmio

Okra Playground
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DO • 22 FEB • 20.00

Kreten en gefluister

Raymond van het Groenewoud
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO • 22 FEB • 20.00

Neemt je mee

Gers Pardoel
Wommel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

VR • 23 FEB • 20.30

Turmio

Okra Playground
Ternat, CC De Ploter, 02 466 20 30

VR • 23 FEB • 20.30

Dans en Dwaal

Buurman
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 24 FEB • 20.30

Tiert Welig

Katinka Polderman
Ternat, CC De Ploter, 02 466 20 30

ZA • 24 FEB • 20.30

Saxophonissimo II

Les Desaxes
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA • 24 FEB • 20.00

Nedertalers

Voice Male
Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

ZA • 24 FEB • 20.30

The Adele Project

Tervuren, GC De Warandepoort, 02 766 53 47

KLASSIEK

DO • 1 FEB • 20.30

Jan Michiels

lezing-concert Maurice Ravel
Grimbergen, sacristie abdijkerk, 02 263 03 43

ZO • 4 FEB • 11.00

Pianoduo Mephisto

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 4 FEB • 15.45

Muziektrip naar Rosario

met Julie Libeer
Sint-Martens-Bodegem, huisje Mostinckx, 02 466 20 30

ZA • 17 FEB • 20.30

Supernova

Ensembl' Arenski en duo Levy Idmtal
Dilbeek, Dil'arte, 02 466 20 30

ZO • 18 FEB • 11.00

Thomas Baeté & Kevin Skelton

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR • 23 FEB • 20.30

Ensembl'Arenski

Tchaikovsky en Dvorak
Grimbergen, sacristie abdijkerk, 02 263 03 43

JAZZ

ZA • 17 FEB • 20.15

Philip Catherine Trio

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO • 4 FEB • 20.00

Tueurs

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

The Square

MA • 5 FEB • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 6 FEB • 20.00

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DI • 22 FEB • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 6 FEB • 20.30

Zagros

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Blade Runner 2049

DI • 6 FEB • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

MA • 12 FEB • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Vele hemels boven de zevende

WO • 7 FEB • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI • 20 FEB • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 9 FEB • 14.00 EN 20.00

Le passé devant nous

Wommel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO • 11 FEB • 20.00

The Beatles:

eight days a week

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

CLUB 27 (1 EN 7/2)

THE BEATLES: EIGHT DAYS A WEEK (11/2)

A CIAMBRA (20/2)

DIRK BRAECK

DI • 13 FEB • 20.30

You were never really here

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 14 FEB • 20.30

Verborgen verlangen

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DO • 15 FEB • 15.00 EN 20.00

Le Fidèle

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 18 FEB • 20.00

The mountain between us

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Façades

MA • 19 FEB • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 21 FEB • 20.30

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZO • 25 FEB • 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI • 20 FEB • 20.00

Battle of the sexes

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

DI • 20 FEB • 20.30

A Ciambra

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA • 26 FEB • 20.30

I am not your negro

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 27 FEB • 20.30

A man of integrity

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

EXPO

1 FEB TOT 29 APR

Dirk Braeckman

Brussel, Bozar, www.bozar.be

1 FEB TOT 7 FEB

Van lens tot penseel

Beverly Johnson
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

7 FEB TOT 4 MA

Claudia Neukermans

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

9 FEB TOT 3 JUN

Schoonheid alom

Fernand Léger
Brussel, Bozar, www.bozar.be

23 FEB TOT 27 MEI

Silence on canvas

Spanish still life
Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 28 FEB

Kam kiest uit zijn verleden

Wezembeek-Oppem,
Cafetaria GC de Kam,
02 731 43 31

28 FEB TOT 27 MEI

Con Amore

Hugo Claus
Brussel, Bozar, www.bozar.be

VORMING

VR • 2 FEB • 20.00

Het voordeel van de twijfel

Stefaan Van Brabant
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DI • 6 FEB • 14.00

Antitumor

Cleo Goyvaerts
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 6 FEB • 19.00

Maak zelf je verzorgingsproducten

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

WO • 7 FEB • 20.00

Het DNA-verhaal

Jean-Jacques Cassiman
Meise, GC De Muzevan Meise, 02 892 24 40

WO • 7 FEB • 19.00

Leer werken met je iphone

i.s.m. Archeduc
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DO • 8 FEB • 19.00

Leer werken met je android-smartphone

i.s.m. Archeduc
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DI • 20 FEB • 19.00

Koken voor later

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

DO • 22 FEB • 20.00

Beleef de geschiedenis van Jazz

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

MA • 26 FEB • 20.00

Uitdagingen en vooruitzichten van Europa

Herman Van Rompuy
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

OP STAP

DO • 1 FEB • 14.00

Onbekend Hoeilaart: Beemdekensveld

Hoeilaart, kerk, www.ngz.be

DO • 8 FEB • 14.00

Park en bos

Tervuren, kerk markt, www.ngz.be

ZO • 11 FEB • 14.00

Wandeling langs bosranden

met lezing vooraf om 11.00
Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

DO • 22 FEB • 14.00

Bosreservaat Grippensdelle (Unesco Werelderfgoed)

Watermaal-Bosvoorde,
parking Bundersdreef, www.ngz.be

VARIA

1 EN 8 FEB • 20.00

Asses, 't is 5 voor 12

Lode Pletinckx en panel
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 15 FEB • 20.30

De Grote Levensvragen

Friedl' in gesprek met De Wachter,
Braekman & Benhaddou
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

25 jaar de Kam

Cuban Latin Night
ZA • 24 FEB • 19.00
Proeven van de Kam
ZO • 25 FEB • 11.00
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

WO • 28 FEB • 20.30

Zing mee met de Bonski's

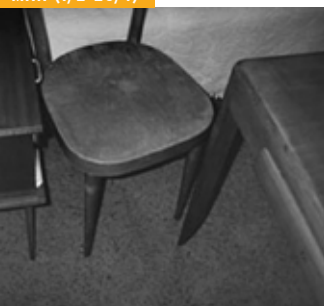
Lennaert & de Bonski's
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Voor meer activiteiten in de Rand, zie www.uitinderand.be

Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be

MAN (1/2-29/4)

SCHOONHEID ALOM (9/2-3/6)

WANDELING LANGS BOSRANDEN (11/2)

DE GROTE LEVENSVRAGEN (15/2)

LEKKERNIJ UIT GROOT-BRITTANNIE
Echte Indian curry

MOOISTE PLEK
Tate Galleries in Londen

MOOISTE HERINNERING
Mijn huwelijksdag

Van woorden naar beelden

Waar ze zich thuis voelt? Daar waar ze zich verbonden voelt met de kracht van de natuur. Beverley Johnson komt uit Groot-Brittannië, maar woont al meer dan 21 jaar in Tervuren.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Zich laten verrassen door de schoonheid van de natuur en die natuurlijke schoonheid in foto's of schilderijen proberen vast te leggen, is het liefste wat Johnson doet. 'De natuur brengt me tot rust. Ze helpt me om de dingen in een groter perspectief te zien, zoals onze plaats als mens in de eindeloze kosmos.'

KEERPUNT

Toen ze in België aankwam, werkte ze als journaliste voor een aantal internationale bladen. Met haar opleiding talen (Frans en Duits) lag het voor de hand dat ze haar loopbaan als journaliste zou uitbouwen. Tot ze erachter kwam

dat tekenen, veel meer dan schrijven, haar gelukkig maakte. 'Zo'n tien jaar geleden stelde ik vast dat ik bij het maken van tekeningen spontaan begon te zingen. Het zette me aan om me in de Academie van Beeldende Kunsten in Overijse in te schrijven voor een cursus tekenen. Het werd een keerpunt. Vanaf dan kregen beelden een steeds belangrijkere plaats in mijn leven. Vandaag volg ik fotografie en schilderkunst. De switch van woord naar beeld, voelde voor mij heel natuurlijk aan. Het was alsof ik mijn ware ik had gevonden.' Uit haar foto's en schilderijen blijkt haar liefde voor de natuur. Zoals in die twee schilderijen waarin ze twee bomen getransformeerd heeft tot monumentale figuren in ongewone paarse en rode tinten. Of in de foto's van een vijveroppervlak waarop de rimpelingen van het water en de waterplanten haarscherp te zien zijn.

GRILLIGHEID VAN DE NATUUR

'Ik heb een punt gezet achter mijn journalistiek werk. Ik schrijf enkel nog wat voor mezelf. Om mijn gedachten te ordenen, mijn leven te structureren. Door mijn gedachten te formuleren, begin ik helderder te denken en zo kom ik tot antwoorden.' Jaren geleden heeft

Johnson een boek geschreven dat nooit werd uitgegeven. In dat boek stond de kracht van de natuur centraal. Het verhaal speelde zich af op een eiland in de buurt van IJsland, waar een plotse vulkaanuitbarsting mensen verplicht het eiland te verlaten. 'Ik vond het een fascinerende gedachte dat een vulkaan ons leven van de ene dag op de andere zo drastisch kan veranderen. Die grilligheid van de natuur, het is zoals de onvoorspelbaarheid van ons leven.'

VREUGDE DELEN

Enkele jaren geleden werd ze zelf met de onvoorspelbaarheid van het leven geconfronteerd toen ze haar ouders verloor. De jaren ervoor reisde ze regelmatig naar Groot-Brittannië om voor hen te zorgen. 'Mijn vader en moeder zijn vrij kort na elkaar overleden. Hoe moeilijk het ook is om met dat verlies om te gaan, ik vind troost in de gedachte dat ze allebei in de bossen begraven liggen. In Groot-Brittannië hebben we The Woodland Trust die dit mogelijk maakt.' Johnson is nu 55, wat verwacht ze nog van het leven? 'Ik ben op een punt gekomen dat ik tijd voor mezelf heb. Onze drie zonen zijn volwassen. De tijd die vrijkomt, wil ik zoveel mogelijk benutten om te schilderen. Mijn werk wordt steeds abstracter. Ik ben benieuwd hoe het verder zal evolueren. Want net zoals de natuur, ben ook ik in voortdurende evolutie. De komende jaren wil ik met mijn werken meer naar buiten treden. Begin februari exposeer ik in de Bosuil in Jezus-Eik. Eén ding zal ik zeker blijven doen: schilderen. Niet om wereldberoemd te worden, maar om de vreugde over sterke beelden uit de natuur te delen.'

www.beverleyjohnson.com

EN

CAPTURING THE BEAUTY OF NATURE

Home to Beverley Johnson is anywhere where she feels attuned to the power of nature. Beverley is from the United Kingdom but has been living in Tervuren for over 21 years. What she really likes to do is to spend time marvelling at the beauty of nature and trying to capture this splendour with her camera or paintbrush. 'Nature instils a sense of peace in me, helping me to see the bigger picture of things, such as how people fit into the endless expanse of the cosmos. I will definitely keep on painting. Not to become world famous but to share the joy of discovering powerful images in the natural environment.'